

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an 4 coroane.
Pe o jumătate de an 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada
Poplăcii nr. 15).
Un șir garzonid prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
a treia-ora 10 bani.

Să te ferești Române de cuiu străin în casă!

De-o bucată de vreme a început să ne îndrăgească străinul. Se pomeneste Românul cu o invitație la o petrecere populară, subscrișă cu nume ungurești și printre ele și românești. Nu-i vorba, dacă ar fi rânduială firească la noi, ar trebui să te bucuri, că străinii dintre noi, cari stăpânim ca moșieri de două mii de ani acest pământ, au prins în sfârșit și ei dragoste către cei ce i-au aflat gunoind cu sudoarea muncii lor acest pământ. Așa ar trebui să fie. Numai cât povestea e a lui Pepelea. Acesta — era în Țeara-Românească — stors de Greci, un fel de oameni cunoscuți și la noi sub alt nume — a trebuit să-și vândă casa. Românul se lasă însă numai de mare nevoie de bucățița lui de pământ, pe care știe că a muncit-o tatăl-seu și moșul-seu. Și Pepelea nostru, ca să nu se rupă de tot — că-și rupea sufletul — de moșioara strămoșească, a pus în contract condiția, că de câte-ori va avea să-și întindă rufele la uscat, să poată lega un capăt al funiei de cuiul de după ușă din casa vândută. Și Grecul — poți să-și zici și altmintrelea — s'a învoit. Numai cât Românul naibii s'a apucat să-și spele hainele în sat numai iarna și tot atunci și-le și usca, ear' funia și-o lega cu un capăt de cuiul după ușa din casa vândută și capătul celalalt al funiei îl lega de stîlpul porții. Grecul — poți să-și zici și altmintrelea — a părăsit casa și Românul a rămas tot stăpân pe ea.

Vasile Alexandri, dragul poet al nostru — drag, căci a fost al țăranilor — a povestit lucrul acesta într-o piesă teatrală, care s'a jucat, prea puțin, și pe la noi. Și că s'a jucat prea puțin, dovedește împrejurarea, că noi n'am tras încă învățătura, ce ni-ar trebui, din ea.

De vre-o câteva săptămâni am primit niște vesti, cari adevărindu-se ne-au îmbujorat obrazul de rușine. La o petrecere ținută pentru înmulțirea unui fond, care să acopere spesele împreunate cu zidirea unei biserici, nu s'au jucat jocuri românești, ci de dragul unor »domni« — zi-le gonitori — s'au prăpădit picioare românești, frământând »sărdaș«-ul. Și nu se poate rușine mai mare ca aceasta, nu pentru-că din trei sute și ceva coroane încassate au dat și Ungurii douăzeci coroane, ca la Ciachi-Gârbou, dar' mai ales pentru-că fete și feciori, cari de altmintrelea sunt mândri că se trag din neam, și-au permis să joace un joc, pe care l-au jucat un neam anumit numai când au ajuns în niște urzici, cari pișeau prea rău, și fiindcă le-a văzut pățania, făloși cum sunt, fiii acestui soi de oameni, s'au hotărât să-l joace totdeauna, că doară vor uita Românii obârșia lui. Românii însă n'au uitat-o. Numai au fost unii mișoși între ei — li-se zice slabi — cari îi mângăiau pe ciardașiți jucând și ei, când erau între Unguri.

Acum avem însă știri, că Românii — nu știm ce fel de prăsilă — au jucat în urzici la petreceri românești! Bine, omule, dacă sunt oaspe la cineva, mă potrivec obiceiurilor casei lui, căci nu poți omului porunci la vatra lui, dar' să-și batjocorească eu casa mea româ-

nească cu jocuri străine, asta n'o înțeleg. Și nu pot pricepe, ce au vrut »domni« — prășiți tot din țărani de-ai noștri — dela Ciachi-Gârbou și Mercurea — cum s'au găsit coadele! — când și-au batjocorit cămașa chindisită așa de frumos zupându-o alături de drăguța iie românească în ciardaș, fie cu iertare. Bine, Române, nu vezi că ne batjocorim lumea noastră românească, când ne împreunăm și la bucuriile vieții cu cei ce joc de noi își bat? Nu vezi, că batjocura e uriașă, când în casa mea proprie, unde eu și ai mei, firea mea, sunt stăpâni, primesc pe cel-ce nici-când bine nu mi-a făcut și nici că vrea să-și facă? Cum? E om cult? Vrea să te înșele! El vede, că Tătarul prăsit în Asia-de-mijloc nu te poate câștiga pentru cortul lui cu biciul, cum a încercat până acum, și hai să-și dea cu lingușirea!

Noi n'avem lipsă de dragostea lui tătarească; corcită cu putoarea de usturoiu din Galiția. Rămâi Române și în petrecerile tale Român curat în gând, vorba, faptă, joc și cântec, ear' fiii tăi te vor binecuvânta. Te caută străinul, primește-l, căci faci ceea-ce au făcut și strămoșii tăi. Dar' pentru aceea nu-ți lăpăda firea românească, căci o să ajungi ca Grecul, care a învățat și el vorba: Să te ferești Române de cuiu străin în casă!

Jiptor.

„DIN AUSTRIA. Partidul popular german în întrunirea sa ținută zilele aceste în Bruck (lângă Mur) a decis să rupă legăturile de până acum cu partidul radical german. Causa sînt atacurile în-

FOITA.

Poesii populare.

Din Cushtelnic.

Culese de Basillu V. Popa, inv. gr.-cat.

Măi badișo pentru tine
M'a bătut maică-mea bine,
De m'ar bate tot pe cias,
Eu de tine nu mă las,
Pân' mi-or bate scândura
Popa cu cădelnița,
Crâsnicu cu sfeșnicu
Și fētu cu praporu.

Mă duc bade slujnicuță,
Tu să n'ai altă drăguță,
La Crăciun când voi veni
Ear' a ta mândră voi fi.

Spune-mi bade-adeverat,
Pentru care m'ai lăsat,

Pentru cea de lângă vale,
Care-ți pare albă tare,
Că nu e albă de neam
Că-i albă de suliman,
A luat suliman d'un zlot
Și l-a pus pe obraz tot,
Ști-o dracu cum l-a pus
Că pe nas nu i-a ajuns,
I-a rămas nasul pătat
Și dînsa de ris la sat.
Lasă bade lasă, lasă
Că-ți va părè ție rău,
C'ai lăsat gura ca mura
Și-ai iubit pe spălătura,
Și-ai lăsat gura ca fraga
Și-ai iubit pe tăpălagă.

Foaie verde buruiănă.
Spune-mi bade cum te chiamă,
Că de când ne-am mâniaț,
Mi-am uitat cum te-a chemat.

Frunză verde-a mărului
Nu crede feciorului,
Că fecioru-i înșelător

Vine azi și vine mâne
Până-ți cearcă firea bine
Apoi ride ca și-un câne.

Iuhai bade, Iuhai drace!
De mi prinde n'ai ce-mi face,
Iuhai bade, Iuhai mă!
De vei pute prinde-mă!
Iuhai bade, iuhai ni
De mi prinde-a ta voi fi.

Am o mândră ca o cruce
Și la lucru n'o pot duce,
Dimineața-i roua mare
Și se udă pe picioare,
Peste zi-i soarele nalt
Nu poate că-i-e prea cald,
Și se pune pe rozor
Și strigă, lasă-mă bade că mor.

Haida mândruță la sapă,
Ba eu nu, că sînt beteagă.
Haida mândruță la vin!
Stai drăguț să mă nșchimb.

dreptate de radicali contra deputatului Prade, care în urma acestora a demisionat din postul de vicepresident al reichsrathului. Demisia lui Prade a produs mare senzație; toate ziarele se ocupă cu ea la locul prim. Partidele germane, afară de radicali, au luat-o la cunoștință cu regret.

— **Italienii din Tirol pretind pentru Tirolul italian autonomie deplină. În adunarea generală a societății naționale italiene, ținută nu de mult în Trient, s'a decis, că programul Italianilor în viitoarea dietă provincială va fi obstrucțiunea energică și continuă, până-ce nu se va satisface cererii lor, referitoare la Tirolul italian. Tot asemenea vor continua opoziția și deputații italieni din parlamentul central.**

Serbările naționale slovacăști. În 6 și 7 a lunii curente s'au ținut în Turoș-M. Mărtin obiceiurile serbări naționale, aranjate anual de soc. »*Musealna slovenska*« și »*Jivena*«. S'a dat concert și o reprezentațiune teatrală, s'a aranjat un *banchet* splendid, la care a luat parte aproape toată inteligența fruntașă a Slovacilor. Reuniunea de cântări s'a produs cu o mulțime de cântece naționale slovacăști.

Cehii și Francezii. Nu de mult, cu ocaziunea serbărilor aranjate de »*socoliștii*« din Praga, oaspeților francezi li s'au făcut cele mai grandioase ovațiuni de simpatie. A fost un eveniment însemnat acesta, mai ales într'un timp, când atacurile din partea Francezii contra Austriei luaseră niște proporțiuni neobișnuite și un ton nu prea convențional. Francezii, cari în Cehii ved elementul cel mai potrivit pentru a-l folosi contra Austriei, s'au prezentat demonstrativ la serbările acestora, creând cele mai cordiale simpatii între cele două națiuni.

Drept revanșare pentru splendida primire dela Praga, comitetul aranjator al serbării ce se va ține în Besan-

çon în memoria lui Victor Hugo, a adresat fostului primar al orașului Praga, lui Podlipny, o prea călduroasă invitație, care se sfârșește cu cuvintele: »*Asigurăm pe amicii nostri Cehi, că vor avea parte de o însuflețită primire la noi*«.

Decadența materială a țărânimii din Bănat o ilustrează »Budapesti Hirlap« foarte potrivit, scriind: »In fostul Canaan de bucate al Ungariei, în Bănat, domnește azi foamea și emigrarea. Dintr'un singur cerc au emigrat în anul acesta 300 familii țărănești cu vre-o 1500 de membri la America, Sârbia, Bulgaria și România. Cu puțini ani înainte erau acolo țărani bogăți și mândri, acum mai afli numai sclavi amăriți. Intr'o zi au venit p'acolo agenții comercianților de bucate și au introdus vinderea fructelor de pe paiu, cel mai rău soi al cămătăriei înșelătoare. Urmările sânt grozave. În curs de 2 luni vor ajunge acum 5-600 de moști țărănești la licitație. Doba o bat negustorii de bucate Strasser & König, Sigmund, Weiss, Karl Lewy ș. a.«

Fortificările Rusiei. Preambularea torpilorilor rusești pe Dunăre până în fața Galașilor și lucrările începute de guvernul rusec pentru fortificarea brațului Kilia, n'au alarmat numai cercurile politice din România, ci au produs o serioasă îngrijire în Europa întreagă. Astfel »*Reichswehr*«, oficios vienez, spune că lucrurile începute de Rusia sânt contrare unei hotărâri formale ale comisiunii europene, instituită la gurile Dunării prin tratatele dela Paris și Londra; numitul organ adaogă, că marile puteri ar trebui să se grăbească de a protesta contra acestui fapt, de oare-ce în cazul unui războiu, Rusia ar pute să paralizeze flotila română, trimițându-și vasele pe Dunăre până la Porțile-de-fer.

»*Le Petit Bleu*« pretinde a ști, că deja urmează tratative între puteri, în vederea unui demers comun pe lângă guvernul rusec.

Partid socialist. Socialistii maghiari s'au grupat în un partid politic și sânt decisi a lua parte la luptele electorale. Din programul lor remarcăm următoarele pretensiuni: sufragiul universal, introducerea dării de moștenire și a dării progresive de venit, statificarea școalelor, a justiției și a serviciului sanitar, autonomia naționalităților, libertate de presă etc.

Ziarele maghiare dau puțină importanță acestui partid. Vom vedea într-un-cât se vor ști valora la alegeri oamenii viitorului.

Croații și Ungurii. Intoleranța maghiară a avut o deamnă răsunătoare zilele trecute la Agram.

Anume un institut de credit pe tabla de firmă, pe lângă limba croată și germană, a folosit și limba maghiară. Faptul acesta a produs o indignare colosală în întreg orașul. Mulțimea a improșcat cu noroiu în tablă și a silît pe cei din fruntea institutului să iee tabla jos și să șteargă textul maghiar.

DIN LUME.

Din Bulgaria.

În procesul contra lui Sarafoff și soții sei, a cărui pertractare s'a început Luni (12 Aug. n.), după cetirea actului de acuză, a fost ascultat prima-dată Sarafoff. El susține, că despre asasinarea lui Mihăileanu și a lui Fitowski numai din foi are cunoștință. Comitetul macedonean pentru câștigarea mijloacelor materiale necesare pentru realizarea scopului seu, a înființat comitete-filiale. În astfel de cauză a călătorit el la București pentru mai multe zile. Pe Fitowski nu l'a cunoscut, și numai după uciderea lui a aflat, că a fost spion. Neagă, că comitetul ar fi adus o hotărâre, în sensul căreia toți spionii turci trebuiesc asasinați. Pește tot nu a dat poruncă de asasinare nimănui. — Ceialaltii acușati deasemenea neagă totul.

La sortirea juraților, procurorul a ridicat excepțiune contra lui Orosacov, fost ministru de justiție, pe motiv, că la o adunare poporală a ținut un discurs

Hora Românilor.

Plin de suflet românesc
Țeară dulce, te iubesc,
Ș'am încins, ca să te joc
Trupușoru-mi plin de foc.

Cine-i bun Român, voinic,
Vie-n horă făr' să-i zic;
Cui i-e dragă țeara lui,
Vie-n horă făr' să-i spui.

Noi în hor'otar n'am pus,
Doar 'l-o pune cel de sus;
Ș'apoi cin' l-o sfărîma...
Sfărma-i-s'ar inima!

Fruntea-n sus și chica-n jos!
Bateți talpa mai virtos!
Că din ea va răsări,
Cel-ce țeara-i va mări.

Joac'opincă, fără griji
De obuze și de schiji,
Că noi știm ca să jucăm,
Tot cum știm să ne luptăm.

Saltă horă, saltă lin,
Pân'ce nourii nu vin;
De-or veni, ori cât de grei...
Trăească Români mei!

Hîrșova.

Alin.

De-o fire și de-o ființă.

I.

Scrisesem eu într'un număr al »*Albinei*« un articol despre »*Legea strămoșească*« și arătam într'insul ce e neamul românesc. Am avut privilegiul să vorbesc de atunci pe la țeară cu oameni cari au cetit acel articol, și am băgat de seamă că unii tot nelămuriți au rămas, ear' alții l-au înțeles pe dos.

Nu le intră în cap unora, că noi am fi de-un neam cu Italianii și cu Francezii, pentru-că — zic ei — noi sântem ortodoxi, ear' acestia papistași, deci au altă lege. Altoră, dimpotrivă, nu le ese din cap gândul că noi n'am fi de-un neam cu Rușii și cu Bulgarii și cu Grecii, pentru-că tot după zisa lor »ei au la fel sfinții din călindar, ca și noi, și au aceleași serbători«, deci sânt de-o lege cu noi.

Precum se vede, și unii și alții dintre ai noștri sânt cu ochii închiși:

unii își închid ochii de groaza că au să vadă pe Italiani și pe Francezi înaintea lor, alții îi țin strîns închiși de groază că dacă i-ar deschide n'ar mai vedea înaintea lor nici pe Ruși și pe Bulgari, nici pe Sârbi și pe Greci.

Să lăsăm noi pe papistași deocamdată în apele lor, să lăsăm și sfinții din călindar la o parte — și să facem cruce mare ca să ne ferească Dumnezeu și de papistași și de sfinții rusești ai călindarului, pentru-că noi nici cu unii nici cu alții nu avem de împărțit nimic. Dacă 'mi-o ajuta Dumnezeu, ear' d-voastră veți celî bine ce scriu, o să ne facem cu toții o apă și vom ști lucrurile la un fel cu toții.

Rusul e Rus și nu e Român, Sârbul e Sârb, Italianul e Italian și așa mai încolo. Român pe lume nu e numai Românul. Toți acei ce își zic singuri loruși că sânt Români, și nu le este rușine s'o spue nici când sânt lipiți pământului de săraci, nici când sânt putrezi de bogăți;

în favorul acușărilor. Curtea cu jurați se compune din doi burghezi și doi țărani. *Saraffoff* și ceilalți acușăți arată o mare încredere și siguranță, că vor fi *achitați*. Stradele din jurul tribunalului sânt *goale*, sala de pertractare numai pe jumătate s'a umplut de public asistent.

Mare senzație a produs în Sofia epistola actualului președinte al comitetului macedonean, *Stoian Mihailovski*, adresată contelui *Tolstoi* și publicată în *«Riforma»* chiar în ziua când s'a început pertractarea procesului *Saraffoff*. În această epistolă deschisă *Mihailovski* cere *părerea* lui *Tolstoi* în chestiunea macedoneană și spune, că *Bulgarii* numai atâta vreau, ca *Macedonia* să fie a *Macedonenilor*, să capete *autonomie*, cărmuire *poporală*, și să scape odată de jugul turcesc.

Toți martorii au fasonat favorabil pentru acușăți. Se așteaptă, că *Saraffoff* ucigașul și soții lui vor fi absolvați de pedeapsa, care o merită.

România și Turcia.

Convențiunea între România și Turcia, încheiată pe cinci ani, a fost subscrisă.

Burii și Englezii.

În urma declarațiunii generalului englez *Kitchener*, că toți cei ce vor fi prinși cu armele în mâni dela 15 Septembrie încolo vor fi socotiți ca răsculați, a protestat consulatul bur din *Bruxella* la toate puterile europene. Consulatul declară, că *Botha* va face represaliile cele mai aspre.

Francia și Turcia.

În conflictul ivit între Francia și Turcia pentru docurile din *Constantinopol* se pare, că cele două state au ajuns la împăciuire.

† Crispi.

Italia, frumoasa țeară a lui *Dante*, are doliu. Marele ei fiu, bărbatul de stat de renume, *Francesco Crispi* a răposat în *Neapole*, *Duminecă* seara la 7 ore 45 minute. *Vieța* lui e contopită

toți câți au învățat dela mamele lor românește și tot românește își învață pe copiii lor să vorbească, dar' mai ales toți aceia cari sufer la fel și vreau să sufer la fel toate amarurile ce cad peste țeară și peste neamul lor românesc și au aceiași dușmani și aceiași prieteni, toți într'un gând: acestia sânt *Români* și alcătuiesc neamul românesc. Cine se zice *Român*, numai până-ce-i sărac, ca să se poată înfige între noi, cu gândul ca după-ce se va îmbogoși să se lapede de noi ca de *Satana* și să ajute pe dușmanii nostri, de acela ne lăpădăm și noi tot ca de *Satana*. Nu e *Român*, de-ar fi de o mie de ori născut și crescut între noi. Nu e *Român* omul care nu vrea să-și crească copiii românește și-și bate joc de limba noastră; nu e *Român* cine își bate pieptul și se imbulzește tot în frunte ca să ia parte la cinstea ce i-se face oare-cumva neamului, dar' care dă dosul când e vorba să fie părtaș la suferințele noastre și când e să îndure

cu istoria modernă a regatului italian, dar' totodată el se poate considera de un tip al poporului sev, împreunând virtuțile și defectele rasei italiene.

Mare luptător pentru unitatea și independența Italiei, *Crispi* și-a câștigat merite neperitoare pentru conlucrarea lui la ridicarea Italiei între cele dintâi state ale Europei. Aceste merite nu i-le pot întuneca: chestia dela *Banca Romana*, înfrângerea dela *Adus*, persecutarea socialiştilor și cassarea libertăților publice, fapte, cari se leagă de numele și activitatea sa publică.

În total ele ne arată pe marele bărbat copleșit une-ori de patimi și pe politicianul, care nu alege mijloacele spre a-și ajunge scopul.

Crispi a fost aderent și mare spriginitor al triplei-alianțe, bărbat de stat cu mare vază în străinătate, astfel, că unii i-au dat numirea de *«Bismarck al Italianilor»*.

În fața sicriului, dușmanii lui vor amuți și peste evenimentele triste ale trecutului seu se vor ridica marile merite pentru patria italiană, care ou lacrimi în ochi il va petrece la vecinicul locaș.

Vieța lui Crispi.

Francesco Crispi, născut la anul 1819 în orașul sicilian *Ribera*, absolvând universitatea din *Palermo*, încă foarte tânăr și-a câștigat diploma de avocat, și ca atare a luat parte la mișcările îndreptate contra *Bourbonilor*. În 1848, fiind *Crispi* în *Neapole*, erupse revoluția în *Siolia*, și aflând el despre aceasta, grăbi acasă, unde primi demnitatea de ministru de războiu în lupta pentru neafirmare. După sufocarea revoluției *Crispi* se văzu silit a se refugia în *Francia*. La 1860 era părtaș la expediția lui *Garibaldi* în *Siolia*, la 1861 fu ales deputat. În anul 1877 făcând călătorii la *Paris*, *Berlin* și *Gastein*, unde legă prietenie intimă cu *Bismarck*. În 1877 e ministru-president, din care post însă abia după un an de muncă, în urma opoziției clericilor și a altor fracțiuni politice sud-italiene, cari il acușau cu bigamie, își dădu abdicerea. Zece ani mai târziu, *Crispi* vră să pună sub acasă pe ministerul lui *Depretis*, se răzgândi însă, după ce acesta îi oferî portofoliul internelor. După moartea lui *Depretis*, *Crispi* deveni ministru-president și își reținî și portofoliul esternelor. Atunci revoluționarul de odinioară,

amarul ce vine câte-odată peste noi, și zice ca *Țiganul*: la plăcinte am fost, acum la lucru mai fie și altul. Nu e *Român* cine nu e gata totdeauna să-și verse sângele și să moară pe câmpul de luptă, apărând nu ce este al seu, ci aceea ce este și a lui, adevă a neamului întreg.

Noi *Românii* mergem în războiu și murim, nu pentru alții, ci numai pentru noi și pentru neamul nostru, și puțin ne pasă de sfinții călindarului rusesc ori de papistașii apusului. Noi sântem singuri pe lume, un neam, ca un singur om. Noi, atâtău de toate, naționalitatea noastră, românismul, și apoi sfinții călindarului!

Noi nu ne apărăm în războiu, cu sângele nostru, numai pământul și grăul sămănat în el, și nu ne apărăm de dușmani numai casa ce-o avem și nevasta și copiii. Asta e lucru puțin, și de mulțori și străini de neamul nostru se duc la luptă alături cu noi, dacă trăiesc în țeară și au să-și apere pământul și casa.

contrar principiilor sale de mai nainte, deveni aderentul și prietenul Austriei și triplei-alianțe. La anul 1889, însoțind pe *Umberto* la *Berlin*, fu decorat cu ordul *Vulturului negru*. În timpul acesta il atacau radicalii și socialişti în mod vehement, îndeosebi pentru pactul legat cu regele *Abissiniei*, *Menelik*. În ciuda tuturor atacurilor *Crispi* se susținî la putere până la 1891, când spre bucuria vrășmașilor sei politici, își dădu demisia. Peste doi ani însă, după căderea lui *Giolitti*, *Crispi* fu de nou însărcinat cu formarea cabinetului ministerial, ear' la 1894 introduse în contra mișcărilor de lucrători starea de asediu; din cauza unor inovații pe teren administrativ căzî dela putere (1894). La 1895 ear' avî majoritate în parlament, pe care însă din cauza perderilor lui *Baratieri* în *Abissinia* o perdî, și prin aceasta își încheiă cariera sa publică, devenind în cele din urmă atât de nepopular, încât regele *Umberto* nu mai cuteză să-l însărcineze cu formarea unui cabinet. În 1899 ajunse etatea de 80 ani, sərbându-și ziua natală în cercul vechilor sei prieteni sicilianii, în *Palermo* și fiind felicitat telegrafice din partea lui *Wilhelm II*.

Dela „Asociațiune“.

Adunarea despărțământului *Abrud-Câmpeni*.

În 4 l. o. și-a ținut despărțământul XIII. al *«Asociațiunii pentru literatura română etc.»* adunarea generală la *Certege*. După-cum se vede din activitatea, ce o desvoată acest despărțământ, el e unul din cele mai harnice, ceea-ce e de-a se mulțumi comitetului și în special directóruului lui, dl *Dr. Basiliu Preda*, care mult se ostenește pentru realizarea scopurilor urmărite de *«Asociațiunea»* noastră.

Duminecă des-de-dimineată vedeai pe *Valea caselor* în sus înaintând rînduri-rînduri căruțele cu oaspeții din *Câmpeni*, *Abrud*, *Buciumani*, *Sohodol Bistra* etc.

Primirea.

În curtea pomposului edificiu școlar zidit în anul acesta, bravii *Certegeni* așteptau sosirea în mijlocul lor a celor cari bune și frumoase scopuri urmăresc și bun serviciu fac *Românilor*. La sositie preotul gr-cat. *Iosif Arieșan*, prin o cuvântare acomodată bineven-

Noi, *Românii*, apărăm însă lucruri sfinte, curat ale noastre, și ale nimănui pe lume ale altuia: limba noastră, drepturile noastre, pământul care ascunde oasele părinților nostri, naționalitatea românească și libertatea. Ne luptăm pentru ale noastre, ear' ale noastre nu sânt nici ale *Rusului*, nici ale *Bulgarului*, nici ale nimănui altul, pentru-că *Rusul* și *Bulgarul* și cine vrei, au pe ale lor și pentru ale lor se luptă. Să nu vă ispitească gândul să credeți, că *Rusul* bună-oară pornește războaie cu *Turcul* de dragul *Românilor*, că i-s-ar fi topind sufletul de mila noastră. Ar cheltui el sumedenie de bani cu războiul, și ar omorî el atâția soldați și și-ar face grije și amaruri, numai așa de milă multă? Par'că el nu știe vorba: *Milă mi-e de alții, dar' de mine mi-se rupe inima*. *Rusul* pentru ale sale se bate, ear' ale noastre nici-odată n'au fost și nu vor fi ale *Rusului*, ori ale altora. (Va urma).

tează pe cei sosiți. La care directorul despărțământului, dl *Dr. Basiliu Preda* mulțumește pentru frumoasa primire ce 'i-s'a făcut și pe care o primește nu în numele seu, ci în numele »Asociațiunii«.

Adunarea.

Cam pe la orele 10 a. m. președintele deschide adunarea. Vorbirea de deschidere a fost ascultată cu multă atențiune din partea publicului. În ea accentuează necesitatea culturii pentru popor, care însușește după ea și înțărirea legăturilor între el și inteligență. Arată importanța »Asociațiunii« și aduce prinosul de recunoștință marilor arhiepiscopului Șaguna și Șuluțiu, cari au înființat-o.

Din raportul secretarului se vede, că s'au luat dispozițiile cuviincioase pentru a se înființa în fiecare comună aparținătoare acestui despărțământ agenturi comunale, că din suma încassată anul trecut cu ocaziunea adunării s'a distribuit ajutoare pentru școala reuniunii femeilor române din Abrud și pentru școala din Săcătură, s'au procurat mai multe cărți de interes comun și s'au distribuit bibliotecilor de prin comune. D-nii *Dr. L. Pop* a abonat 10 exemplare din foaia »Bunul Econom« pentru membrii din comuna Șohodol, *Dr. Z. Chirtop* și *M. Cirlea* au dăruit mai multe cărți. Numărul membrilor: 2 fondatori, 25 pe viață și 40 ordinari.

Raportul se ia spre plăcută știre, dimpreună cu raportul casarului și se aprobă proiectul de buget pentru anul următor. Se cetește apoi rapoartele agenților comunale despre activitatea lor în decursul anului expirat și se exprimă laudă agenților din Șohodol, care mai mult zel și progres a dezvoltat.

Comisiunea aleasă pentru câștigarea de membri noi și încassarea taxelor dela membrii vechi, raportează, că s'a încassat suma de 738 cor. 40 bani și din agentura Șohodol 46 cor. D-na *Sofia Cothișel* și *Nicolau Cothișel* s'au făcut membri pe viață cu suma de câte 200 cor. Președintele mulțumește celor-ce au jertfit pentru nobilul scop și în special noilor membri pe viață.

Ca reprezentanți la adunarea generală, care se va ține în anul de față în Sibiu, se aleg d-nii *R. Furdui*, protopop în Câmpeni, *C. Cothișel*, preot în Certege, ear' ca suplenți *Dr. Z. Chirtop*, avocat în Câmpeni și *D. Goia*, preot în Șohodol.

La propunerea dlui *Dr. Z. Chirtop* se realege de președinte *Dr. Basiliu Preda* și membri în comitet *R. Furdui*, *Iosif Gomboș*, *Ariton Popa* și *D. Goia*.

Petrecerea și conductul cu torțe.

După adunarea a fost banchetul obișnuit și petrecerea începută cu »Țarina«.

La miezul nopții, din incidentul sârbării nunții de argint a părintelui *C. Cothișel*, care e unul dintre cei mai vrednici preoți de prin Munții-Apuseni și ca atare iubit din partea tuturor, poporul voind să-și arete dragostea, stima și devotamentul față de d-sa, a aranjat un conduct cu torțe. Peste 100 de inși cu muzica în frunte, încunjurară școala și se opriră la ușa unde iubilantul, era și

acolo notarul din Câmpeni *V. Tomușa* prin o vorbire feliicită pe iubilant. Emoționat de surprinderea ce 'i-s'a făcut, părintele *Cothișel* prin cuvinte frumoase și alese le mulțumește și îi asigură că și de aci înainte tot cu acea dragoste și iubire va lucra pentru poporul român, care 'l-a îndemnat și până aci. Frumos s'a purtat poporul din Certege, dar' și faptele ce iubilantul preot le-a făcut și le face pentru Certegeni sunt vrednice de laudă.

RUGARE.

Domnii, cari au primit apeluri în chestiunea aranjării petrecerii populare cu ocaziunea adunării generale a »Asociațiunii« din 22 Septembrie st. n. a. c. sunt rugați a ne comunica pe o cartă postală cât mai de grabă:

1. Câte părechi vor lua parte la petrecerea populară, și 2. Ce fel de manufacturi și câte bucăți ne vor pune la dispoziție pentru decorarea salei, unde se va ține concertul și petrecerea cu dans.

Este neapărat de lipsă, ca să știm exact aceste lucruri, de oare-ce numai astfel vom pute fi pe deplin orientați asupra celor-ce avem de făcut.

Sibiu, în 15 August n. 1901.

Comitetul aranjator.

Secțiunea petrecerii populare.

Dr. Lemény m. p. *Dr. Beu* m. p.

Din istoria veche a omenimii.

Locuințele pe stilpi și locuitorii lor.

După-cum știm din Biblie, cei din-tăiu oameni n'aveau locuințe, nici îmbrăcăminte și cum trăiau în ținuturi cu climă caldă nici nu prea aveau lipsă de acestea. În contra furtunilor căutau adăpost sub arbori, prin scorburi, ear' contra fiarelor în arbori. Înmulțindu-se și lățindu-se omenimea și înspre ținuturi mai reci, 'și-au ales drept case peșterile, după-cum se vede din oasele, uneltele și alte lucruri aflate prin acestea.

În iarna anului 1854 apa lacului dela Zürich (Șvițera) se retrăsese foarte tare dela țărmuri. Locuitorii doritori să câștige pământ, au început să sape și să ridice un zid, ca apa să nu mai acopere locul de pe care s'a retras. Săpând, au descoperit tot felul de obiecte și o mulțime de pari bătuți cu rinduială în fundul lacului. Știrea acestei descoperiri s'a răspândit curând în toată Europa și oameni învățați căutară după astfel de locuințe și în lacurile din Irlanda, Scoția și Savoia (Italia). Cele mai multe, aproape 200, s'au aflat însă în Șvițera.

Obiectele aflate sunt unele de peatră, altele de bronz și altele de fer. Se dă deci cu socoteală, că locuințele acestea sunt făcute încă de pe timpul, când oamenii nu cunoșteau metalele, și-și făceau uneltele, săcuri, cuțite, ciocane etc. din petri, pe cari le ascuțeau cu alte petri și le legau de bucați de lemn. Mult timp îi trebuia pe atunci omului, până să taie un arbor. Mai târziu 'și-au făcut uneltele din bronz și numai în urmă din fer.

Stilpii, pe cari erau așezate colibele, erau bătuți în fundul apei și ajun-

geau numai până la suprafața apei, numai aceia erau mai lungi, cari aveau să poarte coperișul colibei. Dintre colibele acestea nu se mai află nici una, au rămas însă dela unele podeala. Păreții erau din pari împlețiți ca gardurile noastre și lipiți cu lut. Podeala era din scânduri sau bârne, printre cari era înfundat cu lut, papură, rogoz, peste ele era un strat de lut și pe deasupra nășip fin. Coperișul era tot de bârne acoperite cu paie, papură sau scoarță de arbori. Paturile erau de muschiu și piei de animale. Într'un unghiu era vatra, făcută dintr'o peatră lată. Afară de această chilie mai aveau și o cămăruță.

Câte 140 de astfel de case formau un sat. Casele erau legate unele de altele prin punți de bârne. Dacă satele acestea erau mai aproape de țărmul lacului, puteai merge la ele de pe uscat pe un pod lung, așezat tot pe stilpi. Dacă erau mai îndepărtate, comunicațiunea se făcea cu lunturi construite dintr'un trunchiu scobit.

Obiectele din periodul de peatră sunt o mulțime de dalte, ciocane de diferite forme, săcuri, săgeți și sulii. Cât de harnici erau oamenii aceia, se vede și de acolo, că ciocanele și săcurile lor erau foarte bine găurite tot cu peatră. Pe lângă acestea s'au aflat și vase de lut, foarte bine lucrate și unele chiar smălțuite. Vasele lor sunt la gură foarte largi și la fund ascuțite. Se vede, că ei le implantau în pământ, când își ferbeau mâncarea. S'au mai aflat și niște moriști, compuse din două petri, una cu dinți și cealaltă cu găurele. Între aceste petri zdrobiau grăunțele de grâu.

După-ce au ajuns să știe folosi bronzul și ferul, 'și-au făcut nu numai unelte, ci și inele, cercei, ace de păr, undrele, brățare, toate lucrate foarte frumoș. Brățare și inele purtau și bărbații. Afară de aceste lucruri s'au aflat tot pe fundul lacului o mulțime, de paie de cânepă, bucăți de pânză și rogojini împletite.

Dintre animale erau îmblânzite cânele, porcul, calul, măgarul, capra, oaia și două feluri de vite. Rămășițe de om s'au aflat foarte puține. Din câte s'au aflat, se vede, că oamenii aceia aveau mâni și picioare lungi.

Cine au fost acei oameni, nu se știe cu siguritate. Scrisoarea nu o cunoșteau, așa că n'a rămas nici inscripții pe peatră dela ei. Se dă cu socoteală, că ei 'și-au făcut locuințele în lacuri, ca să scape de dușmani. Nici când au părăsit acele locuințe, nu se știe, atâta se vede, că ele au fost arse, probabil de dușmani. Din cele-ce s'au aflat, putem constata, că erau niște oameni muncitori, îndeosebi femeile, și că se hrăneau foarte bine.

Despre locuințele făcute pe pari în lacuri pomenește și istoricul Herodot, care a trăit cu câteva sute de ani înainte de Christos.

Din cele spuse despre acest soi de locuințe putem vedea, ce viață ușoară ducem noi astăzi în asemănare cu oamenii de pe vremurile acelea, și ce greutăți mari aveau să birue ei, ca să poată trăi.

Fondul regnicolar de pensiuine al învățătorilor.

Ministrul de culte prin ordinațiunea sa de sub nr. 45.752 din anul acesta a dispus, ca în viitor toți învățătorii cari optează a fi primiți la »fondul regnicolar de pensiuine învățătoresc«, au să alăture la rugare toate documentele în original. Ear' dacă aceasta din o cauză oare-care ar fi imposibil, atunci copiile și traducerea documentelor nu au să mai fie vidimate și autenticate de către primăriile comunale, cum se obicinuia până acum, ci de notarul regesc ori judecătorul reg. cercuală.

În casuri, când sediul notarului public ori al judecătoriei reg. ar fi la o depărtare prea mare și astfel autentificarea și vidimarea copiilor documentelor pe calea legală susamintită ar fi împreună cu mari greutate, atunci în mod excepțional autentificarea o poate să-virși președintele scaunului școlar.

Rugările de primire la fondul învățătoresc regnicolar de pensiuine, cari în viitor nu vor fi în consonanță cu această ordinațiune, se vor retrimiti.

Tot referitor la fondul de pensiuine mai e de notat, că în urma unei dispozițiuni ministeriale ori-ce rugare dimpreună cu acelușe dela ea, ce se vor înainta la »fondul regnicolar de pensiuine învățătoresc« trebuie să fie cōrăspunzător timbrate, căci s'au făcut dispozițiuni, ca rugările și acelușe netimbrate să fie din oficiu provăzute cu clausa de pedepsire.

Învățătorii nostri să se conformeze deci acelor dispozițiuni, pentru a fi scutiți de eventuale neplăceri. Păunaș.

Un monstru marin.

S'a prins de curând în oceanul Indian un rac gigantic cum nu s'a mai văzut vr'odată. Numai cleștele dela picioarele lui sunt de doi metri de lungi. El e grozav de mănăcios. Ochii lui eșiți în sfără îi dau un aspect din cele mai fioroase.

După-ce a fost prins, lucru care a fost foarte greu, racul a fost pus într'un basin mare, plin cu apă de mare și în care se aflau vre-o cincizeci de tot soiul

de raci, precum și număroși pești mari. După două ciasuri, animalul acesta mănăcase pe toate celelalte animale, cari erau în basin.

Se pare că monstrul acesta are darul să scoată din el raze luminoase; el ar fi înzestrat cu un fel de beșică transparentă, din care ese o lumină foarte puternică.

Animalul acesta ciudat a fost transportat la aquariul din Calcuta.

Pe de altă parte, din Guiana franceză, au fost trimise la muzeul din Paris număroase animale, aproape necunoscute și de o așa raritate de specie, că sunt nouă aproape pentru toată lumea.

Astfel dar, sunt număroase descoperiri de făcut în lumea ființelor zoologice, și ori-ce s'ar zice, sūntem departe de-a cunoaște toate animalele pământeste, tovarășii nostri în valea aceasta de miserie.

Dar' de altfel, există și o mare mulțime de animale cari sunt foarte periculoase pentru oameni.

PARTEA ECONOMICĂ.

Trebuința unei statistice economice.

(Urmare și fine).

IV.

49. Dintre comercianți:

- câți sunt boltași români (câți străini);
- câți birtași;
- câți comercianți de bucate;
- câți comercianți de vite;
- câți comercianți de lână;
- câți comercianți de poame;
- câți de miers și ceară;
- câți de ouă și galițe;
- câți de alte specialități?

50. Câți din comercianți au învățat profesiunea în regulă, făcându-și anii de învățacei și praxa de calfe?

51. Câți au deschis boltă fără nici o pregătire specială.

52. Câți elevi de comerț sunt de present din comună?

53. Câte calfe?

54. Câți tineri studiază în vre-o școală comercială superioară?

55. Ajută cu ceva comuna politică sau cea bisericască pe elevii sau calfele de comerț?

56. Cum e starea materială a comercianților români?

57. Cum a celor străini?

58. A sărăcit comuna de când birtași străini s'au așezat în ea?

59. Ce fel de societăți economice se află în comună, și anume:

- reuniune agricolă (data înființării);
- reuniune de stupărit;
- tovărășie agricolă;
- grănar bisericesc, sau al comunei ori al cutărei tovarășii;
- însoțire de credit sistem Raiffeisen;
- societate comercială pe acții;
- însoțire de temperanță;
- reuniune de înmormântare;
- reuniune de asigurare a vitelor;
- însoțire de lăptărit;
- însoțire de vieri (pivnițe);
- reuniune pentru protegierea industriei de casă;
- reuniune de sodali eventual de meseriași;
- reuniune de comercianți;
- eventual și alte soiuri de reuniuni și însoțiri.

La toate acestea ar trebui să se însemne anul înființării, modul cum prosperează eventual și alte date mai de importanță din viața lor.

Cine ar fi mai chemat să întreprindă pașii de lipsă pentru efectuarea acestei statistice?

Credem că: »Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român«, care pe baza statutelor sale modificate în timpul din urmă, și-a luat de devisă să lucre fără preget și pentru promovarea intereselor economice ale poporului și care astăzi posedă un organ de specialitate pentru aceste lucrări: anume secțiunea ei economică. În despărțimintele sale, »Asociațiunea« ar avè posibilitatea de a culege datele de lipsă la facerea acestei statistice.

Suma neapărat trebuincioasă pentru tipărituri, porto postal etc., încă nu

PĂZEȘTE.

O fată trecea pe drum. Era încălțată cu păpuși noi și călca cu grije, ca să nu și-i umple prea tare de prav. Din când în când sta locului, își pune mâna la ochi și se uita înapoi. Părea, că așteaptă pe cineva. Din depărtare se apropia un călăreț mândru. Ajuns la fată se opri.

»Unde așa de iute, Gheorghe?« întrebă fata.

»Alerg, ca să ajung curând la locul, unde să joc cu tine Ileana,« răspunse, și i-se uită în ochi.

»Ce va zice Pavel?« întrebă ea.

»Dă-l la naiba pe Pavel! Să și vadă de treabă. Ține covrigul acesta, și-l-am adus ție.«

Ileana luă covrigul și Gheorghe plecă.

Nu trecu mult și pe Ileana o ajunse un alt flăcău. El o apucă de mână și așa merseră câțva timp, fără să vor-

bească. Nici n'aveau lipsă de povești; el o întrebăse astă-iarnă, dacă vrea să-i fie nevastă și ea a zis »da«; erau deci logodiți și aveau să se căsătorească curând. Ajungând la niște răscruci, stete locului și zise:

»Eu trebuie să aduc oile. Mergi tu numai încet înainte, că o să te ajung în curând. Dacă vei sosi înaintea mea să nu joci cu Ioan al morarului! Vreau să joci întâiu cu mine.«

Ileana dete din cap și rise. »Și-al doilea, și-al treilea și toate jocurile! Pentru-ce sūntem logodiți?« mai adăuse el; ea da numai din cap și rîdea, dar nu zise nimic.

Pavel îi dete un trandafir: »E cel mai frumos din grădina noastră. L-am rupt pentru tine!«

Ileana îl luă și apoi se despărțiră. Pavel se uită mai de multe ori după ea, dar ea nu și întoarse capul, ci mergea înainte îmbucând din covrig. Mergând

mai departe văzu un bătrân șezând pe o peatră.

»Încătrău fetițe? Cât ești de împodobită!« zise el.

»Mă duc la joc.«

»Erai mai nainte cu un flăcău, zise el privind-o cu ochii lui mici și cuminiți.

»O, acela era numai mirele meu.«

»Frumos băiat.«

»Cel dintăiu era mai frumos.«

»Da, dacă te-ai putè mărita cu hainele și cu fața lui, acela ar fi cel mai bun.«

Ilenei nu-i plăcu vorba, de aceea întrebă: »Cum te cheamă?«

»Păzește!«

»Ce nume șod?« și rise.

»Nu mi-l-am dat eu, și fiecare trebuie să și poarte numele. Ce i-l-au dat alții.«

»De unde vii?«

»Dela căpătul lumii!«

»Trebuie că-i departe!«

»Drumul trebuie să și-l faci!«

va fi imposibil a o găsi. Pentru lucruri de așa mare importanță trebuie să se găsească bani.

Escrierea unui premiu în acest scop ar înlesni, credem, executarea acestui lucru bun.

Pe baza acestei statistice făcute cu conștiințiozitate, am vedea ce avem în fiecare comună, în fiecare comitat și în întreaga țară. Și astfel am avea o bază pentru a procedea nu mai mult pe di-buite, ci în mod conștient, treptat și neîntrerupt la organizațiunea noastră economică, care cu cât se amână, cu atât se încurcă, se îngreuiază și o să aibă urmări nespuse de păgubitoare pentru viitorul economiei noastre naționale.

Folosul și dauna paserilor.

(Urmare și fine).

Capintortură se numește așa, pentru-că își poate întoarce capul în toate părțile, se numără între paserile folositoare economului. Ea seamănă încâtva cu gheunoile, dar' pustiește și mai multe omide, insecte, furnici și ouăle acestora, decât acelea.

Pupăza se numără între paserile folositoare, pentru-că stirpește mulțime neînsemnată de ouă, omide, păpuși și insecte.

Vrăbiile sunt paserile, cari se pot vedea pretutindenea: în curte, în grădină, în câmp și prin pădure, de unde adună cu deosebire primăvara sumedenie de gândaci de Maiu, omide și fluturi, cari în lipsa lor așa s'ar înmulți de tare, încât ar nimici toată roada pomilor. Pe lângă toate acestea ele se numără între paserile stricacioase plugăritului, fiindcă după-ce încep a se coace holdele năvălesc pe ele, unde mai mult strică decât mănâncă, de oare-ce până sug sau scobesc câte un grăunț, oboară de pe spic alte trei-patru. Peste iarnă devin folositoare prin aceea, că adună și stirpesc sumedenie de grăunțe din buruienile de pe câmp și grădini.

Codobatura (paserea plugului) se numește așa, fiindcă umblă mai cu seamă după brazda plugului, de unde adună tot felul de insecte, vermi și

omide. Afară de acestea ea mai consumă sumedenie de muște, țintari și alte insecte aripate. Trăește bucuros și în apropierea apelor și e o pasere foarte veselă; de oare-ce coada și-o mișcă neîntrerupt. Codobatura se numără între paserile folositoare plugăritului.

Țicleanul vânet, pe care de multe ori îl vedem prin ferestrele caselor, prin șură și grădină, consumă tot felul de omide, insecte și vermi, pe cari îi prinde în sborul seu repede. Țicleanul vânet este o pasere foarte veselă și neastimperată, de oare-ce cât e lumea nu stă pe loc. Țicleanul vânet se ține de paserile folositoare plugăritului.

Graurul iubește mai cu seamă vieața socială, de aceea umblă tot în stoluri sau cârduri mari pe pășunile vitelor, ba une-ori se pun și pe acelea și le curăță de insectele, ce se află pe ele, ear' de pe pășuni și de prin rimăturile porcilor adună tot felul de vermi, omide și insecte stricacioase, așa că puțină daună ce o face și el une-ori prin vii și grădini devine de tot neînsemnată pe lângă folosul cel mare, ce-l aduce economului. Graurul este numărat între paserile folositoare plugăritului.

Sturzul este o pasere cântăreață, care face să răsună de glasul lui grădinile și pădurile noastre. El adună cu deosebire de pe sub mușchii din pădure tot felul de ouă, omide, păpuși și insecte, așa că se poate zice cu drept cuvânt despre el, că folosește economului în două: odată, că-i face muzică fără plată, a doua, că-i curăță insectele și ouăle acelor. Sturzul încă se numără între paserile folositoare plugăritului.

Pitulușul, după-cum îl arată și numele este o pasere foarte micuță, care mai mult sare și se pitulă dinaintea omului, decât sboară. El încă adună tot felul de păiangini de prin garduri și alte locuri părăsite, apoi păpușile și insectele, pe cari le prinde prin săriturile lui. Pitulușul e numărat între paserile folositoare.

Priveghitoarea (filomela) este regina paserilor cântătoare, care trăește mai cu seamă prin păduri și prin pometurile mai mari. Ea se nutrește mai cu seamă cu ouă (saci) de furnici și cu alte insecte. Priveghitoarea încă se nu-

mără între paserile folositoare plugăritului.

Rândunelele, cari sunt de mai multe specii sunt cunoscute și economilor noștri, ca paserile cele mai nevinovate, cari nu fac nici o daună, ci cât e ziua de mare nu stau pe loc, ci chiar și prin ploaie sboară și prind muștele, cari molestează în decursul verii neîntrerupt pe oameni și animale. De aceea economii noștri mai pretutindenea le cruță și ocrotesc împrejurul casei, ear' de cumva ved' vr'un copil, că se apropie de cuibul lor îi strigă răstit: »să nu umbli la cuibul rândunelelor, că-ți seacă mâna«. Rândunelele se numără între paserile cele mai folositoare ale omului.

Turturelele, cari trăesc cu părechea, ear' dacă le moare această, nu se mai însoțesc cu alta, trăesc mai cu seamă pe marginea pădurilor și în apropierea acelor. Se nutresc cu sămânțe de grăunțe și buruieni, ținute în colivii încă se prădesc foarte curând. Ele se numără între paserile folositoare.

Prepelițele trăesc mai cu seamă prin ierburi și holde, de pe unde adună grăunțele căzute din spice și ierburi. Cu privire la modul de viațuire și nutriție ele se aseamănă foarte mult cu găinile noastre de casă, de oare-ce ca și acestea umblă mai mult pe pământ și se scaldă în țărână. Bărbătușul de prepeliță cântă tot »pitpalac«, ear' femeiușca îi răspunde tot »va, va«.

Barzele iubesc mai cu seamă fânețele și bălțile, pe unde umblă ea și economul și de pe cari string tot felul de broaște, șopârle și șerpi veninoși, pe cari îi duc uneori în gușă și puilor de acasă. Dar' s'a constatat, că ele mai adună de pe fânețe și puii paserilor mai mici de prin cuiburi, prin ce devin încâtva și stricacioase. Barzele se numără între paserile folositoare plugăritului.

Noi am arătat aci numai câteva din cele 83 specii de paseri înșirate în cartea numită. Afară de acelea 83, într'un capitol deosebit se mai înșiră numele tuturor paserilor cari se află în Ungaria și al căror număr se urcă la 334.

— După socoteala unui învățat francez, dacă n'ar esista paseri pe pământ, acesta după 9 ani ar rămâne sterp

»Unde te duci acum?»

»Vezi, fata mea, noi putem spune, de unde venim, dar' nu putem spune totdeauna, unde mergem; la toate e vorba să te păzești.

Ileana își scutură capul și mânca mai departe.

»Ai două daruri frumoase în mână, dă-mi mie unul«, zise bătrânul întinzându-și mâna tremurătoare către ea.

Fata se gândi puțin.

»Ține moșule trandafirul«, zise rîzînd. »Ți trebuie și ție puțină podoabă.

»Dar', sunt bătrân«, răspuse, »dar' mi-e și foame; cred că covrigul ar fi fost mai bun pentru mine.

Fata însă imbuca întreg covrigul și puse trandafirul pe genunchii bătrânului.

»Nu, n'ai destulă grijă, fată, și nu dai cu mână bună«, zise bătrânul. »Ai fi făcut mai bine să grijesti trandafirul în sin, și nu covrigul în stomach.

Ileana dete din umeri și plecă.

Ceva mai târziu veni Pavel pe acolo. »Încătrău așa de împodobit?« îl întrebă Păzește. »Mă duc la joc, unde e și mi-reasa mea.

»Nu-i care a trecut mai înainte pe aici?»

»Ba da; e cea mai frumoasă și cea mai drăguță fată. După-cum ved', ți-a dat trandafirul meu, ca să ai și d-ta o bucurie. Asta-i frumos delă ea!

Bătrânul își sprigină barba pe bîț și scutură din cap.

»De unde ești?« îl întrebă Pavel.

»Din satul, unde umblă găștele desculțe.

Pavel rise. »Pot să fac ceva pentru d-ta?»

»Da. Adu-mi în urciorașul acesta puțină apă; izvorul e departe și picioarele mi-s slăbite.

Pavel se uită după Ileana, luă apoi urciorașul bătrânului și-l aduse cu apă.

»Ți mulțumesc, ești un om de treabă.

»Așa zic oamenii.

»Ce să-ți dau ca mulțumită.

»Nu-mi poți da nimic«, răspuse Pavel, »căci am tot ce-mi trebuie.

»Nu zice așa«, îi zise bătrânul, »pot să-ți dau un sfat bun, care nu costă nimic și-ți va ajuta odată.

»S'auzim!

»Păzește, cui îi dai un trandafir, și păzește și mai bine, cui îi dai inima. Tu vrei să te însori. Asta-i o legătură, ușor de legat, dar' greu de deslegat. Păzește și D-zeu să te ajute.

Cu vorbele acestea s'a sculat bătrânul și-a plecat. Pavel stete pe loc și se uită după el. Bătrânul se mai uită odată înapoi și strigă. »Păzește!« apoi dispărî în pădure.

Cățiva ani după, întâlnirea aceasta trech Pavel cu carul eară pe drumul acela. Bătrânul de mai de mult ședea eară pe peatră. Pavel opri și-i dete binețe.

și pleșug, n'ar mai crește iarbă, n'ar mai fi recoltă; nici în cazul acela, dacă insectele și vermi s'ar stirpi cu venin, pentru că după 9 ani miliardele de insecte ar face cu neputință orice vegetațiune de pe pământ.

În Franția insectele, cari trăesc fac o pagubă peste an de 600 de milioane de franci, ear' la noi paguba se urcă la 200 de milioane coroane. Această pagubă după socoteala unui învățat dela noi tot la 10 ani s'ar înzeoi, ba pe unele locuri s'ar chiar însuși, dacă nu ar exista pasările.

Pentru ocrotirea pasărilor cartea numită mai comunică la urmă și circulara ministrului de agricultură edată sub numărul 24 655/VII, care cu provocare la articolul de lege XII. din 1894 §§. 57 și 58 arată în §. 1 pasările, cari trebuie cruțate, ear' în §. 2 arată, că acele, care ar omori astfel de pasări, le-ar lua ouăle sau puii sau le-ar strica cuiburile poate fi pedepsit cu o amândă de 100 cor.

Aceasta ar trebui să și-o însemneze bine și economii nostri, căci s'a întâmplat deja pe mai multe locuri, că unii au fost pedepsiți pentru nesocotirea legii pomenite.

Ioan Georgescu.

PĂUNI.

Păunii au penele cele mai frumoase între toate pasările domestice. Îndeosebi partea bărbătească are în coadă pene foarte frumoase pe cari le face roată. Sînt două soiuri de păuni; cei comuni și cei dela Java. Cei din urmă sînt aduși de Englezi în Europa numai în timpul din urmă. Soiul comun se trage din India-ostică, unde trăește în cete mari; și acesta a fost adus de Englezi în Europa în stare sălbatică. Pe cap are un smoc de 24 pene, ale căror cotoare sînt golașe, avînd numai un bumb lătăreț, capul, grumazii, gâtul și pieptul sînt acoperite cu pene vinete-verzi și galbine-aurii; penele mari acoperitoare și partea inferioară a aripilor sînt roșii-brune; tot așa sînt penele cărmuitoare printre cari mai sînt și unele negre și verzi. Pe pantece și sub coadă penele sînt de un verde întunecat. Coada formează un eventualiu pompos, ale cărui

pene mijlocie sînt de multe ori de 4 $\frac{1}{2}$, urme de lungi, ear' celelalte se fac tot mai scurte; pe cotorul penelor se află pene lungi de culoare diferită, la vîrfurile penelor celor lungi sînt așa numiții ochi. Coada proprie este scurtă din pene tari și brune, cari sprîngesc penele cele lungi din coada cea mare.

Păunul are cioc scurt puțin încovoiat; nările stau aproape de rădăcina ciocului, capul este mai întreg acoperit cu pene, degetul din urmă al piciorului atinge pământul numai cu unghia. Are aripi scurte.

Bărbătușul, dacă se simte bine, sau se află între găinile sale, își întinde coada și se arată cu toată pompa; capul și grumazii și i ține fălos îndrăg, are mers încet și sărbătoreț, întorcîndu-și capul fudul în toate părțile. Vocea lui e foarte neplăcută. Penele și le schimbă în tot anul; pe timpul năpărlirii se ascunde dinaintea oamenilor, ca și cum i-ar fi rușine.

Se află mai rar și esemplare cu pene de tot albe, atât în stare sălbatică, cât și între cei domestici.

Păunul este amintit și de cronicarii cei mai vechi ca o pasăre dintre cele mai pompoase. Carnea celor tineri este foarte gustoasă, pentru aceea și economii mai mici îi prăsesc. Proprietarii cei mari îi țin numai de podoabă.

În India-răsăriteană se aranjează vînătoare regulată în contra lor, fiindcă se află în număr de tot mare.

Păunul mănăcă grăunțe de tot felul, dar' îndeosebi îi place orzul. Are un apetit de tot mare, pentru aceea și causează multă daună în grădini; pe lângă aceste strică coperișele caselor, smulge plantele cu rădăcini, rupe florile, așa că cu frumseța lui nu se plătesc pagubele ce ne causează. Un bărbătuș e de ajuns pentru patru găini. Găinile de păun își fac cuibul pe pământ și în ținuturile noastre, nu ouă după oaltă mai mult ca 5-6 bucăți. Ouăle le clocește în 30 zile. Puii sînt foarte simțitori, încât și frigul cel mai neînsemnat și umezeala le strică, pentru aceea se cere la creșterea lor o deosebită grijă. Nutrimentul cel mai acomodat pentru pui este brînză sau caș proaspăt, ouă de furnică și gălbinașul ouălor de găini fert tare. Dacă

înaintează în creștere le putem da și grăunțe. Păunii consumă bucuroși broaștele și șopârlele, pentru aceasta în locurile, unde petrec păunii nu mai găsim animale de aceste. În timpul năpărlirii lor avem să le dăm grăunțe de grâu și de ovă, avînd totdeauna grijă, ca să aibă apă proaspătă curată de beut.

Păunii se înmulțesc în stare sălbatică foarte tare, ajungînd până la o etate de 20 ani, penele cele frumoase le capătă bărbătușul numai în al 4-lea an.

Reghianul.

Floarea soarelui.

Floarea soarelui, sau cum i-se mai zice la noi în țeară, soarea soarelui, face parte din familia composeelor împreună cu spinul, anghinara, albăstrița, cicoarea, păpădă și a. Când se observă floarea vre-uneia din plantele acestea, s'ar crede că vedem o singură floare compusă.

Acest lucru a făcut să se dea familiei din care ele fac parte numele de familia composeelor. Însă e o inesacțitate, pentru că noi vedem un grup de flori în realitate, ear' nu o floare compusă, cum se pare în aparență. Deci floarea dela planta soarea soarelui e compusă dintr'un grup de flori; florile dela mijloc sînt mai mici, cele dela margini mai mari.

Tulpina ei este neramificată sau în tot cazul puțin ramificată către vîrf; frunzele sale sînt mari și dințate. Crește une-ori până la înălțimea de 3 metri. În ceea ce privește florile, ele sînt așezate câte una în vîrfurile tulpinii și în vîrfurile ramurilor, și sînt de culoare galbină. Ca fruct are o achenă.

La noi în țeară, această plantă se cultivă foarte puțin, crește însă une-ori și în stare sălbatică pe țărmurile nășipoase ale apelor curgătoare. Ea este adusă din Peru (o țeară în America-de-sud) și dacă se vede la noi în țeară încă și colo prin grădini, aceasta e numai pentru ornament, ear' nici-decum pentru un folos real. Pe lângă că poate servi și ca plantă de ornament, dar' aduce și alte foloase. Mai întăiu semințele ei se pot întrebuița cu succes la hrănirea și îngrășatul pasărilor domestice de prin curte: găini, rațe, curci,

D-ta ai fost, cel ce mi-ai dat un sfat înainte cu câțiva ani?

Eu, da. Cum și-a mers de atunci încoace?

Cum mi-a mers? M'am gândit la sfatul d-tale și când am ajuns la joc am găsit pe mireasa mea jucând cu Ioan al morarului. Apoi a jucat cu Gheorghe cel mândru toate jocurile, cari mi-le făgăduise mie. Și le mai joacă și acum, adecă mai mult se bat, căci eu m'am lăsat de ea și ea l-a luat pe Gheorghe. M'am dus acasă și am făcut cum mi-ai spus. M'am păzit bine, când mi-am dat frandafirul. L-a căpătat o fată săracă, ea l-a grijit și acum înflorește pentru noi pe toate potecile. Am făcut bine, că și-am ascultat sfatul.

E mai ușor să dai un sfat bun, decât să-l urmezi însuși, zise bătrânul.

Nu vii în oar? Ba viu, ear' Pavel îi ajută să se sue și pleacă amîndoi mai departe.

Nu știu oarbă e...

Cumpărase un Țigan trei purcei mici și îi țină până s'au făcut mai mari. Când s'au făcut mai mari s'a dus la oraș, i-a vîndut cu preț aproape îndoit de cum i-a fost cumpărat.

După ce a vîndut purceii, se întoarse acasă vesel și cu banii în chimire.

Pe drum el se tot socotea și se gîndea că cu câți bani are el ar pute să fie metropolit, episcop, ba să fie vodă, ba să fie împărat. Pe urmă se gîndește că și împăratului îi poruncește D-zeu.

Ei dar' să fie Dumnezeu, — zise Țiganul socotind că nu-l aude nimeni.

Dar' din întemplantare un Român l-a auzit și dă pe delături și fuga de îi ese înainte la o cîștură de cărare, și se pune în genunchi, gemînd și zicînd:

— Doamne, Doamne, fie-ți milă de un orb fără vedere.

Țiganul se plecă spre el să-l vază ochii și fiind cam pletos numai și-l în-

hață Românul de pîr și trage-l, sucește și învîrtește și îi dă și cu ciomagul până s'a săturat Românul de bătaie. Atunci l-a făcut scăpat, dar' bietul Țigan cum s'a vîzut scăpat a luat-o la drum și du-te tot cum putea fugi de tare. Fugînd el așa, numai eată că se întălneste cu niște oameni cari mergeau oătră oraș.

Cum i-a vîzut a început a striga la ei:

— Nu vă duceți, nu vă mai duceți într'acolo, că mai sus unde e oărarea cotită șade o oarbă afurisită; nu știu oarbă-i ori se face, dar' de pîr știu că te trage.

Chirion I. Șerban.

GLUME.

Domnule, e interzis pescuitul acol. Nu vezi anunțul? — Se vede că l-au vîzut peștii mai înainte, pentru că nu am prins nici unul!

gâște ș. a. Al doilea, din semințele de floarea soarelui se estrage un ulei, care rivalisează cu cel de rapiță, nucă ș. a. Al treilea, trunchiurile ei uscate se pot întrebuința ca lemne de foc. Afară de acestea, locurile sterpe și nășipoase se înțeleg cu dînsa. Eată ce mari foloase ar pute sătenii nostri dela floarea soarelui. Se poate cultiva ori și-unde, nefiind nevoie de o cultură specială și îngrijită, pentru-că resistă foarte mult la intemperile atmosferice: grindină, secetă, etc.

În Rusia și Ungaria se cultivă pe pogoane întregi, pentru-că poporul rusesc și ungur au înțeles de mult foloasele ei. Ear' străinii le-o cumpără, făcând să intre în Rusia și Ungaria milioane de lei.

Ar fi de dorit ca și la noi în țeară să se înceapă cultivarea acestei plante folositoare din toate punctele de vedere.

(A. I. B.)

P. V. Negrescu.

SFATURI.

Odihna cailor. Un veterinar expert scrie următoarele despre odihna la cai: Am observat, că tot a treia zi de Crăciun, Paști, Rusalii se bolnăvesc mai mulți cai. Causa e, că caii învățați la muncă regulată pot să odihnească o zi, dar două le e prea mult, pentru-că prin odihna prea îndelungată li-se întâmplă ruperi de arterii, vîrsându-li-se sângele pe mîduva spinării sau în rărunchi. De aceea e bine să-i călărim în ziua a doua de odihnă cel puțin 2 ciasuri, prin ceea ce eară li-se iuțește circulațiunea sîngelui.

Simburi de crastavefi. Așezăm crastavefi cei mai frumoși, fără de-a-i lua de pe curpeni, pe cărămizi și după-ace s'au îngălbinii îi luăm. Îi punem apoi la un loc sbicit, aeris, scoatem apoi inima cu simburii cu tot, îi punem într'un blid și-i curățim după 4-5 zile, spălându-i într'o sită. Simburii cei buni cad în apă la fund; pe acestia îi uscăm iute la soare, îi frecăm pe cei lipiți, ca să se deslipească și-i grijim. Simburii acestia nu-și perd puterea de încoltire 5-6 ani.

Lănărica (floarea reginei, Edelweiss) se poate cultiva și-n grădini ca plantă biennială. Sămînța se pune în Maiu într'un pat cald (melegariu), firicelele răsărite se sădesc în niște vase cu pămînt și se dedau cu încetul la aer. În August se răsădesc tufițele puternice la locul sta-tornic pentru anul viitor. Cu cât e pămîntul mai gras, cu atît sînt florile mai mari și cu cât stau mai în soare, cu atît se fac mai mătăsoase. Ori-ce umbră subție floarea, încât se vede doarul cel verde. Lănărica are lipsă de multă apă.

Măni și picioare scrintite se pot așeza uște la locul lor, dacă le ținem câteva minute în apă cât mai caldă. O scrintitură foarte primejdioasă între vertebra întâia și a doua a gâtului se naște din rîul obicei de a ridica copfii în sus ținându-i pe cap. La căscat se întâmplă une-ori scrintitura fălcii. Mai de mult se mîta falca la loc cu o palmă zdravănă, acum se trage cât mai tare falca în jos și apoi se împinge îndărăt

la loc. Une-ori nu se poate cunoaște numai decât, dacă e vorba de scrintitură ori de frîntură de oase. În cazul acesta punem urechea la locul cu pricina și dacă auzim un ușor cîrțăit e semn, că avem de-a face cu o frîntură de oase.

Știri economice.

De pe Someșul-mare. Între Dej și Beclean, produsele economiei de câmp sînt slabe; fîn puțin, mei numai pe jumătate ca în anii cei buni; holdele de toamnă au dat roadă puțină și de calitate inferioară, tăciune mult. Prețul grăului e 6 fl. m. majametrică. Cucuruzele promit recoltă mai bună, ci vînturile le-au culcat tare la pămînt. Viile, care sînt lucrate bine, au roadă multă. Poame puțin: prune mai de loc, pere și mere însă sînt, dar' nu multe, vitele-ș fără preț.

I. P. R.

Premii pentru cai. În 11 Septembrie a. c. se vor împărți la tirgul de cai din Sibiu 400 cor. ca premii pentru cai, precum și diplome de recunoștință. Premii se dau pentru iepe de 4-9 ani cu mîanzi, cărlane de 3 ani și mîanzi, cari să fie bine grijii și desvoltați. Cei-ce concurează la aceste premii să-și aducă iepele în 11 Sept. dela 6-8 $\frac{1}{2}$ ore dim. la locul numit, unde le vor așeza după comune. Nu se plătește nici o taxă.

Raport economic. După ultimele rapoarte se așteaptă în grâu o recoltă de 35 mil. măji metriche, cu 3 $\frac{1}{2}$ mil. m. m. mai puțin ca anul trecut. În ținuturile românești se așteaptă o recoltă de 6 m. m. la juger în comitatele Alba-de-joz, Brașov, Făgăraș, Tîrnava-mare, Sibiu și Turda-Arieș, 5-6 m. m. Ciongrad, Bihor, Sătmar, Bistrița-Năsăud, Hunedoara, Cluj, Murăș-Turda și în cele din Bănat. Cu seară au fost sîmînate 2 mil. 1896 jugere cat, de pe cari se va lua o recoltă de 11 $\frac{1}{2}$ mil. m. m., ceva mai mult ca în anul trecut. Orzul, de primăvară, cultivat pe 1 mil. 790.490 jug. va da vr'o 10 mil. m. m. Ovusul (mai bun în Bănat, va da aproape 10 mil. măji metriche de pe 1 mil. 738.227 jug. cat. Cucuruzul se arată în cele mai multe locuri slab. Cartofii stau bine. Vile stau bine, afară de locurile, unde au fost stricate de grindină. Pomii vor da în cele mai multe locuri o recoltă slabă.

Fabrici noue în România. Două fabrici mari sînt pe cale de a se înființa în țeară; una pentru fabricarea acidului sulfuric, atît de necesar industriei petrolifere, alta pentru fabricarea extractului tanic, necesar industriei tăbăcării. În țara noastră se construiesc și alte fabrici importante.

Recolta din Moldova deși era grav amenințată până mai zilele trecute, promite a fi destul de îmbucurătoare. Grăul udat de ploii a fost pus la uscat și rîul pricinuit se poate considera ca îndreptat.

Producțiunea grăului în Moldova în genere se speră a fi de 1 $\frac{1}{2}$, până la 2 chile de pogon.

Cucuruzele în schimb sînt admirabile și făgăduesc o îmbelșugată recoltă.

FELURIMI.

Puține cifre. După niște mici socoteli făcute de cătră acei cari au timpul de a se ocupa și cu astfel de lucruri, rezultă că pe pămînt, în ziua de astăzi sînt aproape un miliard cinci sute de milioane de locuitori. În fiecare an 33,033.033 de suflete părăsesc pămîntul. Se numără peste 3064 limbi vorbite. Numărul femeilor și al bărbaților este aproape egal, și durata medie a vieții este cam de 33 ani. Un sfert de omenire se perde înainte de a fi atins 15 ani. La 1000 de persoane, una singură atinge vîrsta de 100 de ani; 6 pe cea de 55 ani și numai 1 la 500 ajunge până la 80 de ani. 33,033.033 persoane mor în fiecare an: adică 91.874 pe zi, 3730 pe oră, 60 pe minut și pe fiecare secundă. În fine, există peste 1000 de religii.

Suprafața Parisului e de 7802 hectare. Cu edificii sînt acoperite 3000 ha. Cimitierele acoperă 82 ha, canalurile 38, Sena 228, grădinile publice 1979 ha. În faubourg-ul Saint-Germain sînt încă multe palate de ale nobilimii, cari au grădini mari. Grădini de pomi și de legumi se află multe în suburbiul Montmartre. Multe grădini de legumi se mai află și în suburbiile Grenelle și Vangérark. Aici câștigă un grădinar de pe un juger 20-30 mii de fânchi, sîmînând și recoltând de 5-6 ori într'un an.

Lăcustele în Basarabia. În Basarabia lăstirea lăcustelor a luat proporții colosale. Așa, dela hotarele moșiei Corovanca și până în dreptul satului Rogojeni, pe o lungime de 7 chlm. și o lățime de 6 chlm., lăcustele formează o pătură neîntreruptă în grosime de peste două degete; sînt în formație și au aspectul unui nesfîrșit roi de furnici. Peste 400 locuitori de prin moșiile limitrofe lucrează zi și noapte la stîrpirea lor. Cele de pe moșia lui Cara-Vasile, un chlm. depărtare de malul Prutului, sînt lăsate în părăsire. Nici o măsură pentru stîrpirea lor. Întinderea lor ia zilnic proporții mari și curentul se îndreaptă spre țermul român.

Paseri și ouă. Nu e destul să crești paseri în curte, ci trebuie organizată desfacerea lor, mai întăiu în țeară și, la nevoie, în străinătate. După o statistică din 1900 în Danemarca paserile au sporit cu 49 la sută. În 1893 erau 5,855.999 de găini, în 1898 au ajuns la 8,748.428; rațe erau 723.608, au ajuns la 853.217; curci erau 40.511, au ajuns la 52.162.

Din Rusia prin Odesa, se esportă în Franca o mulțime de paseri. Așa în 1895 s'au esportat 647.500 de capete în valoare de 872.100 de lei.

De vre-o cinci ani se esportă ouă în Egipt: în 1899 s'au esportat 30.000 de lăzi cu câte 1.400 de ouă fiecare, ear' în 1900 50.000 de lăzi, dela Decembrie până în Martie. Ouă sînt mai ales din Egiptul de sus și de mijloc; mai căutate sînt cele din Faium. Jumătate de esport se trimite la Liverpool și ajunge în 12 zile. Multe se trimit în Franca, ba chiar și în Austria. Prețurile cu cari se desfac ajung până la 98 de lei mîia, de obicei însă sînt de 49 de lei.

Dacă se organizează comerțul cu produsele gospodăriei treaba merge, dacă așteptăm să te roage alții, firește, că nu

CRONICĂ.

Archiducele Carol, viitorul moștenitor de tron al Austriei, a trebuit să plătească și el o pedeapsă. Auzind în călătoria lui prin Ardeal de frumuseța Sinaiei, s'a hotărât să meargă și acolo. Biletul, ce-l avea însă, era valabil numai până la Brașov și cum membrii familiei împărătești și așa nu plătesc pe calea ferată, nu s'a îngrijit de alt bilet dela Brașov la Predeal. Pân' a n'ajunge la Predeal conductorul i-a cerut biletul și neavându-l, a trebuit să plătească, cu toate protestările suitei lui, taxa și pedeapsa.

Archiducele Carol la Sinaia. Archiducele Carol Francisc Iosif, moștenitorul presumpțiv al tronului Austro-Ungariei, a sosit Mercuri la Sinaia, venind din Bucovina. Tinărul Archiduce a fost oaspele familiei regale române.

† Aron Bihoiu, general pensionat, originar din părțile Caransebeșului, a răposat Mercuri (7 August n) în Orăștie.

Anastase Stolojan, fost ministru român, a murit.

Manevrele corpului 12 de armată (Ardeal) se vor ține anul acesta din 23 Aug.—15 Sept. n. între Gherla, Dej și Reteag. În luna aceasta vor face deprinderi regim. 2 de infanterie și bat. 4 din reg. 31 la Gherla, unde vor fi în primele 5 zile ale lui Septembrie și manevrele de brigadă. Cele de divizie vor fi din 6—12 Septembrie, iar cele de corp în 13 și 14 Septembrie. Sfișitul manevrelor în 15 Septembrie.

Mari inundații. Ploile, cari de câteva zile neîntrerupt au căzut aproape în tot Ardealul, au pricinuit pagube enorme. Pe întreaga linie dela Sibiu până la Făgăraș domnește mare panică. Oltul, Hârtibaciul, Cibinul și toate râurile de munte au esandat și au îngropat sub apă fânațele și sămănăturile. Oamenii privesc cu jale, cum plutesc olăile de fân și grâu în potopul de apă. În multe locuri s'au înecat vite mari și mărunte. Cucuruzele înecate nu le pot oamenii săpa pentru a doua-oară. Într'unele locuri potopul a dus cu sine case întregi. Bieții oameni și mai ales femeile plâng și se bat cu pumnii în piept de atâta bătaie a lui D-zeu; podul dela Șelimbăr, dela stația Oltului și alte poduri mai mici sunt rupte, calea ferată asemenea în multe locuri. Comunicația pe linia ferată Sibiu—Făgăraș abia s'a început Mercuri.

Din Cudjir ni-se scrie: Reprezentanța comunei Cudjir (comit. Hunedoarei) în ședința sa din 6 l. c. la propunerea și energică insistență a notarului comunal Precup Herlea, împreună cu satelitul seu Ioan Băluț, a decis luarea grădinii de pomărit de sub conducerea învăț-dirig. Ioan Muntean și a se preda învățătorului de stat Bria Demény. Astfel școlarii dela școala comunală fostă grănițerească, prin răutatea unor oameni ajung în imposibilitatea de a se instrua în pomărit.

Notăm, că atât notarul Precup Herlea, cât și Ioan Băluț, sunt membri în comitetul școlii și ca atari nu numai s'au abătut dela jurământul de a lucra totdeauna în favorul înaintării școlii, dar' au comis un păcat pedagogic și național.

Regretăm astfel de fapte din partea dlui notar, care se hrănește și fericește boierește din averea grănițerilor. — Așteptăm lămuriri. X.

Atentat contra Monarchului? După-cum scrie »Székelység« din Murăș-Oșorheiu, în Ciuc-S.-Mărtin au prins pe un muncitor italian, Petra Marugi. El e cumnatul lui Bresci, ucigașul regelui Umberto. Senzație mare au produs enunțarea lui, că e anarchist și s'a pregătit să plece la Viena, ca să comită un atentat contra Monarchului. Cercetările de-curg pe o scară întinsă, căci se presupune, că ar avè tovarăși.

Despre isprăvile furtunilor din rîndul trecut mai primim următoarele știri din Răstolțul-mare (Sălagiu): În Bodia a aprins fulgerul șura unui econom de acolo, în Răstolțul-deșert a trăs-nit în turnul bisericii, unde se aflau 4 oameni, dintre cari 2 au rămas morți și 2 greu răniți. În Bucium a trăs-nit sec într'o casă, amezînd pe omul, care ședea la masă și numai abia după trei ore s'a desmetecit. În Bogdana a aprins olăi de grâu pe câmp, în Nerțea a căzut grindină mare, care a spart ooperișele caselor.

1. Mărginean, june.
— Din Bucurdea-vinoasă ni-se scrie: În 7 l. c. a trăs-nit în casele lui Candin Pop, lovind trăsnetul și pe nevasta lui, care era cu o fetiță în brațe. Femeia zace și acum, fetița însă a rămas nevătămată. Ch. Borza.

Ucigaș pentru cinstea fetei lui. În Mosorin a furat un flăcău o fată. După-ce a trăit două săptămâni cu ea, i-a dat drumul, îndemnat fiind de tatăl seu. Tatăl fetei s'a dus la al feciorului, ca să-l tragă la răspundere. Venind la ceartă, a pus mâna pe un toporaș și l'a ucis. O nelegiuire aduce totdeauna alta după sine.

Bani falsi. Prin Bănat eară circulă o mulțime de piese false de 20 bani. După-cum s'a constatat, ei trebuie că sunt făcuți în împrejurimile Recașului (Timiș). Poliția din Timișoara și gendarmeria caută cu mare sîrguință după criminali.

Logodnă. Dl George Medescu, proprietar în Bujor, anunță logodna fiicei sale Anica cu dl Trifon Lugojan, învățător.

Dar pentru biserică. Dl Ioan Pavel, comerciant în Săliște a dăruit pe seama bisericii gr.-or. din Rucăr (com. Făgăraș) două cununi de cununie în valoare de 10 cor., pentru cari îi mulțumește obștea bisericăască.

Din Rucăr (Făgăraș) primim o scrisoare subscrisă de doi frunțași, cari acasă greu pe parochul locului de neglijență chiar și în ale oficiului bisericesc. Îndeosebi îi supără pe credincioși împrejurarea, că preotul în foarte multe Dumineci și sărbători nu face sfânta slujbă în biserică, ci șede la un Jidan, prieten al lui. Urmarea e, că în comună e pealesă se lățească tot mai mult înstrăinarea de sf. biserică, căci oamenii nici nu mai vor să meargă la ea, unde nu le slujește preotul. De alte lucrări chemate a înainta bunăstarea morală și materială a locuitorilor, nu e nici vorbă. Prin această purtare se face, se înțelege, greu vinovat de toate relele, ce ar băntui turma incredințată lui.

Încuscrire țigano-maghiară. Frumoasa și tinăra fată a unui proprietar din Papa s'a amoresat tun de un Țigănuș țimbalist de acolo. Lăetele era negru ca corbul, altmintrelea destul de chipeș și știa să cânte multe »osărdășuri« papricate. În ciuda tuturor împotrivirilor din partea părinților fetei, zilele trecute tinăra păreche și-a sărbătorit cununia după legile civile și bisericești și au plecat în călătorie la părinții fericițiului mire.

Apel. Subscribul călătorind prin Gherla cu durere m'am convins, cumcă — acel bărbat, care și-a jefit totul numai pentru a putea ajutama studenții săraci, ca absolvând școlile să fie de folos neamului român — Reverendisimul Domn Lazar Huza, încă nici acuma nu are cruce la mormânt. Rog deci prin aceasta pe toți aceia, cari s'au împărțit de binefacerile neuitatului și de piememorie Rev. Lazar Huza a binevoii a contribui după puțină fieștecarele cu puțini bani, pentru a i-seridica cruce la mormânt.

Rog totodată și pe Prea Venerabilul consistor diecesan din Gherla — a cărui notar i-a fost mai multe zeci de ani — a binevoii a primi sumele benevole și amăsorat sumei incurse a-i ridica crucea de lipsă. Nicolau Pop, inv. în Berind.

Țeran și — „domn“. De multe-ori avem privilegiu să vedem, cum câte un negustor — Jidan — banrotează și apoi îl vezi cu parale mai multe, ca mai nainte. Nu-i vorbă, el înșeală cu zeci și sute de mii și tot rămâne cinstit (?), dar Țeranii din Recio, comitatul Heveșului, au pățit o altmintrelea cu datorile lor. S'au apucat bieții să împrumute laolaltă 160 mii fl. La plățirea ratelor li-s'a împărut, că sînt înșelați cu 40 mii, de aceea au spus, că nu plătesc restul datoriei, până nu li-se face dreptate. Banca n'a vrut să știe de asta și le-a scos la toți moșia în vânzare. La licitație li-s'a vîndut moșia întabulată pentru 160 mii cu — 1050 fl. Moșia a fost cumpărată de notarul Polgár, care i-a vîrit în belea. 180 de familii se pregătesc acum să emigreze în alte țări. Și eacă așa se sporesc bancherii și scad Țeranii.

Hoți de cele sfinte. Poliția din Mosorin a prins pe un om dimpreună cu nevasta și fiica sa, cari au mărturisit, că au jefuit până acum 26 bisericilor. Au încercat și la biserică sârbească din Mosorin, dar' au fost prinși de poliție. La cercetarea făcută la casa lor s'au aflat mai multe obiecte bisericești de aur și de argint. Hoțul și hoazele sînt acum în temnița din Novisad (Ujvidék).

Călduri mari în Grecia. În întreagă Tesalia domnește de câteva zile o căldură insuportabilă. Mulți oameni, între cari și soldați, au murit de insolațiune, mulți sînt bolnavi.

Bătăie electorală. Mișcările constituționale în vederea alegerilor dela toamnă se presentă deja cu întreg coloritul obicinuit în Ungaria la astfel de ocațiuni. Un candidat al patru-zeci-și-optiștilor, Ugron Ákos, și-a ținut vorbirea-program în Karád. Stimații alegători, prea însufleșiți de aldămaș, s'au luat de pîr și în curînd adunarea întreagă se tăvălea pe jos cîntîndu-se cu ghionturi, lovituri de picioare etc. Numai cu mare greu a putut gendarmeria pune capăt luptei. Medicul Dr. Vedres a lucrat câteva ore până a legat toate ranele. Un alegător e deja mort.

Primiriile în școala superioară veterinară din Budapesta. Cu începutul an. școl. 1901—1902 în această școală se primesc numai elevi cu examen de maturitate dela gimnasia și școale reale. Pentru elevi puri eminenți și cei cu calcul general bun sînt sistemisate numeroase stipendii parte de câte 800 cor., parte de câte 600 cor. Petițiunile pentru stipendii trebuie adresate ministrului de agricultură prin rectorul școlii veterinare superioare (az állatorvosi főiskola rectori hivatala) în Budapesta, și sînt a se instrua cu testimoniu de maturitate în copie autentică și cu atestată de paupertate.

Csárdás-ul din Mercurea. Din Mercurea (lângă Sibiu) ni-se scrie: *Duminecă, în 11 August st. n., 'și-a ținut adunarea generală în Mercurea, despărțământul Mercurea al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.*

Din acest privilegiu tinerețea română din Mercurea și jur a aranjat cu concursul unui grup de teologi din Sibiu, un concert împreună cu dans.

Atât la ședințele adunării, cât și la concert a luat parte public numeros din Mercurea și împrejurime. Și nu înzădar, căci toate punctele programei concertului au fost executate spre deplină și generală mulțumire, despre ce dovadă erau șomotoasele aplause, cu cari harnicii concertanți și conducătorul lor dl I. Tănase au fost răsplătiți din partea publicului.

Nu tot așa însă au satisfăcut așteptărilor publicului aranjorii dansului. La început a mers bine, românește, jucându-se în preponderanță frumoasele noastre jocuri românești.

Puțin înainte de pauză însă situația s'a schimbat spre scandalizarea tuturor oaspeților de bine. Venind sub judele, silvicultorul și încă vre-o câțiva inși dela judecătoria cercuală, au început să comande la *csárdás*-uri de credea că ești pe pusta Ungariei și nu la o petrecere românească.

Și ce e mai condamnabil și scandalisător, tinerețea noastră în loc să protesteze, se frământa în *csárdás* și dânsa bătând din călcaie și chiuind.

Un singur tânăr (onoare lui) a fluturat la începutul *csárdás*-ului, dar văzând că ceilalți atât de mult 'și-au uitat de sine, a părăsit petrecerea împreună cu multe familii române, indignate de batjocura pusă pe această petrecere *românească*. Nu mi-am putut însemna numele domnișorilor *csárdásiști*, dar cred că îi voi afla.

Le zic însă: Să le fie rușine!

Livică.

Invetător de stat și morală. Din Varjas i-se scriu lui *T. Zlg* următoarele: *Directorul școlii de stat de aici, Kelemen M. e cunoscut ca om, care colindă toate cărcămele, unde nu e de loc alegător în privința mijloacelor de petrecere. Zilele trecute a intrat cu invetătorul de stat Kocsis István în cărcămă sârbească, unde a săvârșit un lucru, care se poate potrivi pentru o femeie vânzătoare de suflete, dar' nu pentru un director de școală. Petrecerea lui a constat în aceea, că a vrut să silească pe o fată să se desbrace în fața oaspeților și când ea a refuzat 'i-au rupt cu soții lui hainele de pe corp. Purtarea aceasta, nu-i vorba, e tot așa de morală, ca și 'ideea', căreia servesc.*

Convocări. Comitetul desp. Vêrșet al *Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român* prin aceasta convoacă adunarea cercuală pe 29 August st. n. a. c., la 3 ore p. m., la Vêrșet, în sala Hotelului *Baross* (Piața mică).

— Adunarea cercuală ordinară a despărțământului Solnoc-Doboca al *Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român* se convoacă pe 29 August n. a. c. în orașul *Gherla* (sala cea mare a hotelului *Coroana*), la 10 a. m.

— **Reuniunea femeilor rom. din Bucium-Seasa** își va ține prima adunare generală ordinară Mercuri, la 28 August st. n. a. c., orele 2 d. a. m., în școala locală.

Pentru Jidanii din România. Alianța israelită din Paris a decis să cheltuiască suma de 1.500.000 lei pentru emigrările Jidanilor din România.

Gură mare. În spitalul din Seghedin se află o fată de pe pustă, căreia i-a crescut gura până la urechi.

Banconotele de 10 coroane vor ajunge în circulație cu ziua de 2 Septembrie st. n.

Scandal la târg de țeară. După cum comunică foi ungurești, la târgul de țeară dia Bran s'a întâmplat un mare scandal în localul preturei de acolo. Doi comercianți din Brașov, Wittner și Ring, nevoind să plătească vama de țirg, au fost conduși de gendarmi la pretură. Aici au făcut un scandal mare, insultând pe funcționari și atacând pe gendarmi. Unul din acestia l-a strâpuns pe Wittner cu baioneta, care i-a eșit prin spate. Rana e mortală. Tovarășul acestuia a fost legat și dus în temniță.

Premii pentru servitori și servitoare. Ministrul de agricultură a cerut dela primării să-i prezente un conspect despre servitorii și muncitorii, cari s'au distins prin purtare morală, diligență și credință. Cei mai buni din acestia vor fi premiați cu câte 100 cor., căpătând și diplomă de recunoștință.

Propagandă cu bombe. În Rusciuc și în Varna au primit mai multe persoane bine situate epistole anonime, prin cari erau provocate să depună la anumite locuri sume mai mari de bani, căci altminterlea casele lor vor fi aruncate în aer. În unele locuri s'au și aflat bombe. În Varna au fost deținuți patru indivizi, cari au mărturisit, că sunt membrii unei bande risipite peste întreaga Bulgaria. Vor fi de sigur de-ai comitetului macedonean.

Vêrsările de apă din săptămâna trecută au cauzat mari pagube, îndeosebi în Țeara-Oltului. Partea Făgărașului dela Olt până la castel a fost întreagă inundată, așa că locuitorii abia au putut fi delogiați. Circulația s'a făcut pe strădele inundate cu luntri. Pe Olt vin clăi de fân și de bucate, cadavre de animale domestice, coperișe de case și o mulțime de trunchi de arbori. Calea ferată dintre Avrig și Arpașul-inferior a fost stricată pe o distanță de 7 chlm. Comunele Porumbac și Scoreiu au cerut ajutor militar. Pe moșia erarului dela Cuculata au fost inundate 1000 de jugere; apa a dus 1600 clăi de bucate. Din anul 1864 nu s'au mai pomenit astfel de esundări. Știri tot așa de neliniștitoare au sosit și din comitatul Treiscaune.

Stipendiile diecesei aradane. Consistorul din Arad a publicat concurs la un stipendiu de 800 de coroane din fundațiunea *Balla* pentru studii universitare; mai multe stipendii dela 100—800 coroane din fundațiunea *Teodor Papp* pentru elevi dela orice categorie de școale; un stipendiu de 250 coroane, din fundațiunea *Gavriil Faur* pentru elevi dela școalele medii și superioare, și un stipendiu de 400 coroane, eventual două, din fundațiunea *Elena Ghiba-Birta*. Termin 21 August st. n.

Nazarenismul printre Unguri. În timpul din urmă secta nazarineană s'a lătit foarte mult printre Unguri. În *Hajdu-Szoboszló* sunt așa de mulți, încât acuma au cerut permisiunea să întemeieze o *comunitate bisericască*.

Furt în Seliște. Alaltăieri noaptea au intrat în odaia de dormit a comerciantului din Seliște, dl D. B. Comșa, doi hoți, cari după-ce l-au legat, l-au jefuit de orologiul de aur și de tot ce au aflat mai de preț. Autoritatea e pe urma hoților.

Forțele bure și engleze. După *Daily Mail*, Buri dispun de 13.000 combatanți, între cari 4000 din Transvaal, 2000 din Oranje, 1000 Buri din colonia Cap și 6000 Africanderi răsculați tot de acolo. Aceștia le stau în față 250.000 Englezi.

Din Wörishofen. Vineri seara, 20 l. c. s'a improvisat la casină o serată dansantă. În câteva minute sala a fost splendid decorată; la orele 8 jum. sala era ticsită de lumea dansatorilor: toate damele în robe de chambre și cu picioarele goale cu opinci, sbureau la brațul cavalerilor cu picioarele goale până la genunchi și cu opinci.

Aicia se luptă contra luxului și nu luptă numai acele persoane, cari poate nu ar pute să-l facă, dar' princesa Cuza alături cu princesa de Bourbon, care dau nota simplității, încât aceasta ar trebui să servească de morală multora din societatea noastră.

Sâmbătă seara la orele 7. p. m. în sala de cură a fost conferința dlui Dr. Baumgarten. Tot publicul din sala de cură s'a îndreptat către spațioasa și grandioasa sală Krantzer, unde s'a dat concertul celor patru Tirolezi.

O impresie plăcută și ovațiuni nesfârșite pentru Români s'au făcut în momentul când, în sala de concert, a intrat dna Macarovici Hotineanu cu sora sa d-șoara Roiu, îmbrăcate în bogate costume naționale românești; toți admirau frumusețea și a persoanelor ce purtau costumele, cât și costumele cu falnicul tricolor.

La fondul de 20 bani întemeiat de Reuniunea sodalilor români din Sibiu pentru acuirea unei case cu hală de vânzare pe seama meseriașilor români din Sibiu, au contribuit următorii: *O societate de turisti* din România în vederea norocoasei reîntoarceri de pe *Negoiu 100 cor.*; dl *Cornel Roman*, directorul stațiunii agronomice din București, dela un cerc de amici, binevoitori și spriginitori ai cauzei burgezimii noastre, a administrat *suma de 100 cor.*; Daniil Constantinescu, paroch în Ighișdorful-român, pentru sine, pentru soția sa Rachila născ. Lichirie și pentru fiii sei Aurel, Victor, Romul, Ilariu și Ionel, în total 3 cor.; Nicolae Isac, paroch (Topârcea) 1 cor.; Valeriu Popovici, paroch (Sibiul) 1 cor.; Ioan Dimitrescu, paroch (Ticușul-rom.) 40 bani; George Muncuș, paroch, Sabina Muncuș născ. Fodorean, Victor Muncuș, dela toți trei 1 cor.; Simion Alămorean, paroch, Neaga Alămorean născută Răcuciu, Veturia Alămorean (Alămor); Aurel Maniu, paroch, Poxina Maniu născută Ghibu (Răcătău); Ioan Morușca, paroch, Ana Morușca născută Cădo, Pompeiu, Adrian, Silvestru, Aurel, Mateiu și Lucreția Morușca (Craiva, protopresb. Alba-Iulia), N. N. (București), Antoniu Mandel, șeful agenturii principale a băncii *Transilvania* (Cluj), Leontin Pușcariu, funcț. la *Albina*, Ermil Borcia, șef de secție la banca *Transilvania*, Vasile Meșter, publicist, Pompiliu Dan, publicist și V. Tordășianu, secretarul *Reuniunii rom. de agric. din comit. Sibiului*, Dr. Vasile Dan, adv. (Sibiu), fiecare câte 20 bani și N. N. (Sibiu) 40 bani.

Recunoștință ungurească. Cetim în *Epoca*: *Dumineca trecută elevii școlii normale ungare de invetători din Deva, sub conducerea profesorilor lor au făcut o excursiune în România, trecând prin valea Jiului până la T. Jiu, unde au fost ospetați de către autoritățile locale.*

Cât au fost prin T. Jiu ei nu au găsit destule cuvinte pentru a mulțumi autorităților de buna primire ce li-s'a făcut. Dar' abia s'au întors la Deva, unul dintre profesori a publicat în ziarul local *Hunyad* un articol plin de

oară la adresa României, a autorităților din T.-Jiu, etc. etc.

Chestiune de educație.

Cununie. Dl. *Procopiu Marin* (Rășinari) și doamna *Aurelia Acelenesou* (Galeș) și-au sărbătorit cununia Duminecă, în 11 August n., la orele 4 p. m., în biserică română gr.-or. din Galeș.

Averea rămasă după Szilágyi Dezső e de 80.000 cor., cea mai mare parte reprezentată prin opere de artă. E de mirare, cum a putut păstra și atâta, căci, după-cum se știe, avea un apetit de lup, a cărui potolire îl costa zilnic până la 30 fl. El era în stare să consume un menu de 10 pelse, pe cari să le ude cu 2—3 stiole de șampanie și la urmă să mai mănânce ca desert încă o porțiune uriașă de șuncă. Un cunoscut, care îl văzuse înainte cu 5 săptămâni prânzând într'un restaurant, descrie astfel lucrul: ântâiu 3 porțiuni de supă de rași, apoi un pește uriaș și un mare biftec cu tot felul de legume. A urmat o găscă întreagă cu 4 crastaveți cât niște lubenițe, o porție respectabilă de rață cu varză roșie, două torte, o corfă mare de poame, două halbe de bere, o stiolă de vin alb, una de Pommery, cafea și 3 păhăruțe de licor. Se înțelege, că era în stare să presteze și mai mult.

Invătători de bună speranță. În Bulgaria s'au ținut zilele trecute primul congres socialist bulgar. Participanții au fost mai toți invătători dela sate.

Dare de seamă și mulțumită publică. În 28 Iulie a. c. tinerimea română din Bucerdea-vinoasă și jur a jucat o piesă teatrală în favorul ambelor biserici, care piesă teatrală a reușit foarte bine. Cinste dlui *Metes*, notar oercual, care nu s'a pregetat a instrua tinerimea în toate serile până-ce 'i-a deprins bine. Onoarea și bravului domn *Antoni Pop*, proprietar în loc, care de câte-ori e vorba ca tinerimea să facă ori ce petrecere în favorul bisericilor ori școalei, totdeauna e gata a ne da

din edificiile dlui, sala cea mai corăpunzătoare.

Dintre domnii cari au luat parte la petrecere, cu suprasolviri a contribuit: Familia *Totoianu* 3 cor.; Dr. *Dăianu*, prof. în Blaj 1 cor.; *Sava* 2 cor.; *Crișan* 4 cor.; *Dianiszi Truța* 60 bani; *Dumitrean din Chișfalău* 3 cor.; *Metes* 3 cor.; *Ioan Rusan* 2 cor.; *Macaveiu Ioan I. Aviron* 5 cor.; *Candiu Suci* 1 cor.; *Ioan Frânc* 2 cor.; *Oțoiu Victor* 2 cor.; *Ioan Bota* 1 cor.; familia *Coșeriu* 1 cor.; *Enea Pop Bota* preot gr.-cat. în Șard 3 cor.; *Ulbrich* 1 cor.; *Basiliu Andreea* 40 bani; *George Crețariu* 1 cor.; *Borza* 80 bani; *Ioan Țințariu*, contab. 1 cor.; *Aurel Barb* 2 cor.; *Ioan Urș* 2 cor.; *S. George* 2 cor.; *Mihailă Drăgan* 40 bani; *Ioanasiu Nicolae* 1 cor.; familia *Ioan Mărginean* 1 cor.; *Ioan Medrea* 1 cor.; *Ioan Morusea*, preot 50 bani; *Antoni Pop* 2 cor.; *Aviron Macaveiu* 4 cor.; *George Muncuș* 1 cor. Venitul a fost 146 cor. 70 bani. Spesele au fost 61 cor. 62 bani. Deci rezultatul a venit curat de 85 cor. 68 bani. Din

aceasta a primit curatorul bis. gr.-cat. 42 cor. 84 bani. Tot 42 cor. 84 bani a primit și bis. gr.-or. Drept aceea pe calea aceasta venim a exprima mulțumita noastră ferbinte tuturor marinitoșilor suprasolvitori. Totodată exprimăm mulțumită și celor cari au făcut ca această petrecere să rămână suvenir în inima tuturor participanților. Bucerdea-vinoasă, în 9 August 1901 *Alonasiu Florean*, invătător.

Avis. După-cum se știe, mărfurile de parfumerie în România sunt foarte scumpe, pentru aceea ne ținem de datorință a atrage atențiunea stim. cetitorilor, cari trec în călătoria d lor și prin orașul acesta, asupra inseratului renumitei și cinstitei parfumerii *Meltzer*, dela care se pot aprovisiona cu parfumeriile de lipsă.

Pentru redacție și editură responsabil: *Victor Lazăr*
Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: *Iosif Marschall*.

Schimbare de local.

Imi permit a anunța onoratului public, că locuința din strada *Oenei*, dela *Dragonerwache*, mi-am strămutat-o în casa proprie

Strada Nouă nr. 12.

Totodată aduc la cunoștință, că în atelierul meu se află gata tot felul de încălțăminte pentru bărbați, femei și copii, pe lângă prețurile cele mai moderate.

Comande se efectuează cu cea mai mare punctuositate.

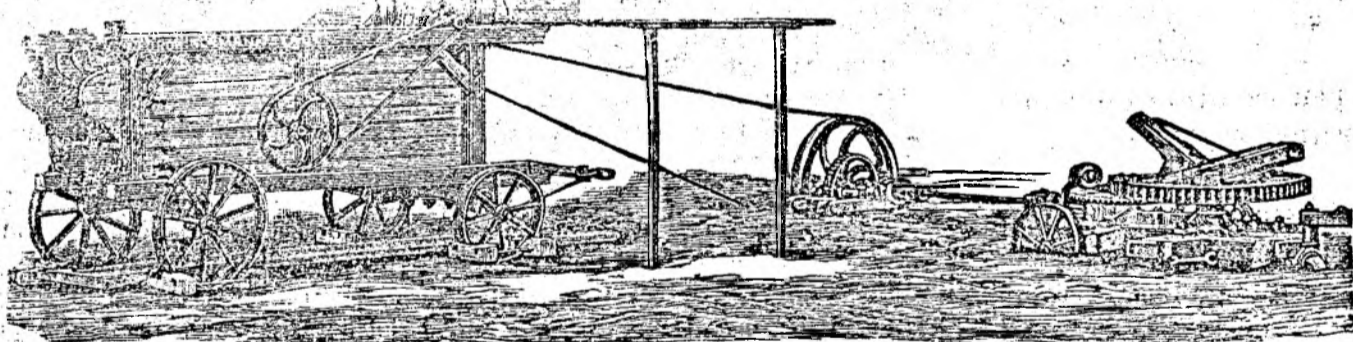
Marfa solidă și ieftină.

Pentru spriginul și încrederea și pe mai departe a publicului român, atât din oraș, cât și dela sate, se roagă

Sibiiu, în luna Iulie 1901.

Cu toată stima
Zaharie Aron,
măiestru cismar.

55 4—5

Firma există dela 1857.

Firma există dela 1857.

Fabrică de mașini agricole

Sibiiu, Poarta Cisnădiei, **Andrei Török**, Sibiiu, Poarta Cisnădiei.

Mașini de îmblătit provăzute cu cele mai noue și mai practice îmbunătățiri, pentru minat cu mână și pârghia, cu sau fără scuturătoare pentru paie, mișcătoare și stabile, cu sau fără sită de pleavă.

Aparate de îmblătit trifoiu practice, pentru mașini de îmblătit de tot felul de sisteme.

Vânturătoare „Bader” în 3 mărimi, cu 11 site. Moriste de treerat (ciur) „Patent” propriu, cari se disting prin mers deosebit de ușor și fără șgomot și au fost de mai multe-ori premiate.

Scripeț (pârghie) de cea mai bună construcție, mobil și stabil, pentru 1—4 cai. Trier (ciur de vânturat) de diferite sisteme. Mori de păsat și de făină cu una, două și trei roate.

Teascuri de poame și ulei și părți constitutive la acestea. Pluguri de diferite soiuri. Mașini de sfărmat cucuruz, grape, mașini de sămănat, pompe etc. etc.

Representanța generală pentru Transilvania a universal renumitelor

Motori de benzin și locomobile „Otto” ale firmei „Langen și Wolf” în Viena.

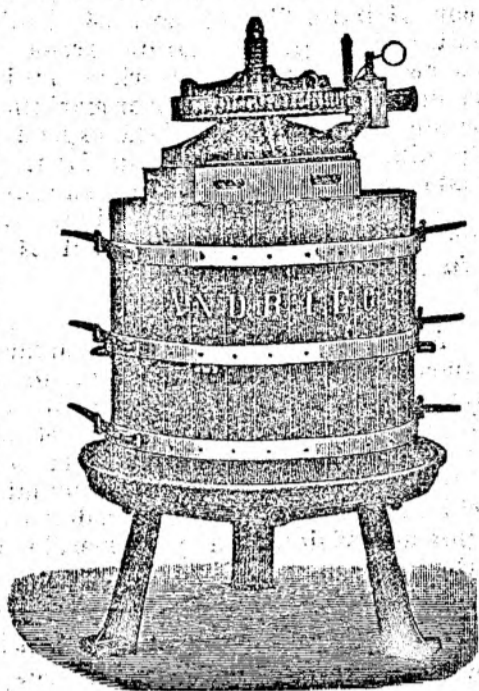
Cel mai ieftin, mai ușor și mai fără pericol trafio pentru economie.

Serviciu solid și prompt, prețuri ieftine, favorabile condițiuni de plătire.

Cataloage ilustrate franco și gratis.

Reparaturile se efectuează bine, ieftin și prompt.

48 5—

Pentru facerea de
vin din poame și struguri
recomand escelele mele

Teascuri.

Mori de poame și struguri
de ori-ce mărime, 57 2-6
cu prețurile cele mai moderate
și de o executare ireproșabilă.

Andrei Rieger,

fabrică de mașini agricole, turnătorie de
fer și magazin de ferărie în Sibiu.

Franzbranntwein-ul lui BRÁZAY.

cel mai răspândit
și mai neescapabil mijloc de cură în casă.

Se espedează dela fabrica lui
Coloman Brázay,

Budapesta, IV., Muzeum-körut nr. 23.

52 4-52

Franzbranntwein-ul e un mijloc de
neprețuit pentru indivizi de constituție
slabă precum și pentru cei înaintați în
etate, ajutându-le iute la întărirea corpului.

➔ Feriți-vă de Imitațiuni. ➔

Fiți cu atențiune la marca de apărare.

Se capătă în ori-ce apotecă și în celelalte prăvălii.

Doi băeți

de 14—16 ani, 60 1-2
se primesc în franzelăria lui
Petru Moga,
în Sibiu, strada Cisnădiei nr. 44.

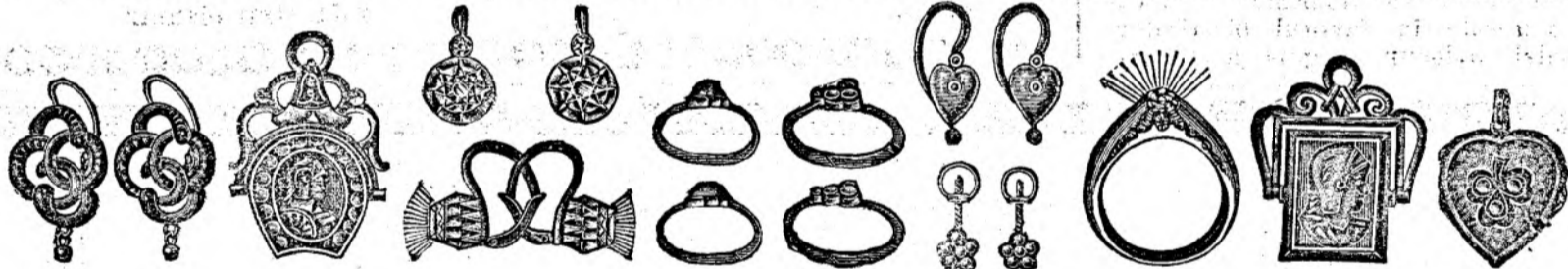
Un învățacel

se caută pentru prăvălia de fer
și coloniale a lui **Nitiu Dima**
din Hunedoara (Vajda-Hunyad).

Parfumeria Meltzer!

Unicul magazin în Transilvania pentru specialitățile de parfumerie.

Marfa, care se desface în proporții foarte mari, e totdeauna proaspătă
și ieftină, serviciul e prompt. Mare varietate în săpunăria medicală
și de toaletă, în parfumerie, bureți de spălat, perii de dinți și alte
articole pentru îngrijirea dinților, ape de cap, pomăzi și briliantine,
pudre, feruri de ars părul ș. a. ș. a. 56 9-6

Atelier pentru oroloage nonă,
reparaturi și optică etc.

Și cea mai neînsemnată comandă
se execută prompt și cu reînțoar-
cerea postei și totdeauna cugaranție.

Prospecte bogat ilustrate
gratis și franco.

Julius Erös,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5.

Cel mai mare deposit de
oroloage, juvaericeale, argintării și
aurării din Transilvania, recomandă
ieftin și bun toate produsele ciasor-
nicărilor, juvaergiilor și opticilor.

Cercei double veritabili de aur fl. 1.50.
Deșteptător dela fl. 1.60 în sus.
Oroloage de buzunar dela fl. 2.30 în sus.
Oroloage de părete dela fl. 2.10 în sus.
Cercei veritab. de argint dela fl. —.50 în sus.
Cercei ver. de aur dela fl. 1.50 în sus.
Inele veritabile de aur dela fl. 2.50 în sus.
Lanțuri ver. de argint dela fl. l.— în sus.
Inele veritabile de argint dela fl. —.50 în sus.

Nr. 183 A.
Orologiu de nichel remon-
toir, 50 mm., calitate bună
fl. 3.40, același de calitate
mai bună fl. 4.10, același
cu 3 copereșinte tari fl.
4.40, același cu trei cope-
reșinte de calitate mai
bună fl. 5.75.

Nr. 194 A.
Orologiu de dame verit.
de argint cu copereșment
duplu fl. 6.75, același
cea mai fină calitate
fl. 10.—

Nr. 200 A.
Orologiu de dame verit.
de aur, 14 carate, 30 mm.
diametru, frumos gravat,
cu copereșment duplu fl.
20.—, același în cali-
tate mai bună fl. 30.—,
același de argint fl. 7.50.

Nr. 187 A.
Orologiu de domni remon-
toir de ruolz (Neusilber),
cu 3 copereșinte tari și
frumoase, 50 mm., și esact
fl. 4.50, același în calitate
mai bună fl. 5.50, același
de argint fl. 6.75, același
de argint mai bun fl. 8.50.

Nr. 196 A.
Orologiu de. dame verit.
de aur, 14 carate, foarte
frumos fl. 20.75, același
foarte tare fl. 27.50.

Nr. 123 A.
Orologiu de oțel negru,
frumos și cu garanție fl.
3.40, același cu mașinerie
foarte bună fl. 4.50, ace-
lași cu copereșment duplu
fl. 4.50, același cu cope-
reșment cu mașinerie foarte
bună fl. 7.50.

[46] 7-52